

REVISTA VÂNĂTORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

SEDIUL „UNIUNEI“ Bulevardul CAROL No. 30

„RÂNIT DE MOARTE“ după un tablou al lui G. Marschall

UNIUNEA GENERALA A VANATORILOR DIN ROMANIA

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalt Președinte de onoare: A. S. R. Principele Moștenitor al României

PREȘEDINȚI DE ONOARE: Mihail Sutz, Mihail Pherchyde și Antoniu Mocsony.

VICE-PREȘEDINȚI: Nicolae Racotă și Dr. Gh. Nedici

MEMBRI-CONSILIERI: Dr. C. Andronescu, Principele George Val, Bibescu, Dinu I. C. Brătlanu, Dr. I. Bejan, D. Biju (pentru Banat), Brătescu-Voinaști, Lt. Col. Sebastian Brândușa (pentru Transilvania), Dr. I. E. Costinescu, General Cotescu, Prof. Univ. Dragomir (Cluj), Mih. Sc. Pherchyde, Gr. N. Gracianu, General I. Garleșteanu, Prof. Dr. Ernest Juvara, Prof. Dr. Amza Jianu, G. Lakemep-Economu, Dr. C. Leonte, H. Cavaler de Miculi (pentru Bucovina), General G. G. Manu, Prof. Dr. Mațianu, Dimitrie I. Niculescu, George A. Piagino, Nicolae Saulescu, George, Schina, Dr. L. Scupiewski, Stefan Șandrea, I. Sageste-Bălanescu, Vasile Ștefan, Prof. Dr. G. Slavu, Colonel C. V. Sterea, Sever Iipelu, Prof. Dr. G. Udrischi.

CENSORI: Diamand, Manole, N. Ca'erghy, M. Flechtenmacher, C. Georgescu, S. Bodnărescu.

PREȘEDINTE: Dinu R. Goleșcu

SECRETAR GENERAL: C. G. Alexianu.

UNIUNEA GENERALĂ

VANATORILOR DIN ROMANIA

Sub Înalta Protecție a M. S. Regelui

Sediul: Bulevardul Carol 30

Scopurile sale coprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate societățile de vânătoare se pot grupa în jurul ei.

MEMBRII ACTIVI: plătesc taxă de înscriere 100 lei

Cotizație anuală 50 „

MEMBRII ADERENȚI „ taxa de înscriere 40 lei

Statutele U. G. V. R. se trimit D-ilor membrii la cerere contra 3 Lei în mărci poștale.

Abonamentul la Revista Vânătorilor este obligatoriu pentru toți membrii Uniunii.

REVISTA VANATORILOR

(Organ oficial al Uniunii
Generale a Vânătorilor) din România

Publică: articole cu subiecte pur vânătoarești; numele membrilor Uniunii; numele donatorilor; lista contraveniențelor la legea de vânătoare; dări de seamă a societăților de vânătoare, etc.

Abonament 50 lei anual.

Primește anunțuri comerciale

Sediul U. G. V. R. B-dul Carol 30

Uniunea Generala a Vânătorilor din Romania

— Sub Înalta Protecție a M. S. Regelui —

Înalt Președinte de Onoare A. S. R. Principele Moștenitor al României

SEDIUL: B-dul CAROL No. 30.--ORELE DE BIROU 3-7 d. a.

„HUBERTUS”

F. WILHELM PETRI & FII — ALBA-IULIA

Sucursala: BUCUREȘTI, Strada CAROL 142. — Agenția: VIENA III, KEILGASSE 4, II/19

Secțiunea fotografică:

Reprezentanța Generală a firmelor:

Krupp-Ernemann, Aparate Cinematografice, Societate Anonimă, Dresda.

Fabricile Ernemann, Soc. pe Acțiuni Dresda.

BEFA Soc. An. Fabrica de hârtie fotogr. (fost Dr. Schleussner) Berlin.

Tip-Top Fabricile Photo Chimice, Dr. Bernfeld & Dr. Fischl, Viena.

Gustav Heyde (Aktino-Fotometre) Dresda.

Etc., Etc., Etc.

Secțiunea de Vânătoare și Sport:

Depozit Permanent al Renumitelor Cartușe Wöllersdorf:

PRAF DE PUȘCĂ ȘI ALICE.
PROECTILE „IDEAL” ȘI BRENNECK.
RECHISITE PENTRU INCĂRCAREA
ȘI CURĂȚIREA ARMELOR.
PREPARATE PENTRU CONSERVAREA
PIELEI ȘI A ARMELOR.
DOPURI PENTRU CARTUȘE, *Etc.*

Artiști și amatori serioși întrebuințează exclusiv: Camera Plăcile { ERNEMANN ERID PENTRU ATELIERE ERAL PENTRU AMATORI
HĂRTIE FOTOGRAFICĂ „B E F A” (Dr. SCHLEUSSNER. — Chimicalele „T I P T O P”. Heydes Aktino-Fotometre.

«IMPERATOR» KRUPP ERNEMANN renumit ca cel mai bun proector CINEMATOGRAFIC DIN LUME
Recompensat cu Marea Medalie de Aur. — Diploma de Onoare a EXPOZIȚIEI UNIVERSALE din Amsterdam 1920, Londra 1921, etc.

APARATE DE PROECȚIUNI ȘI DE MARIRE PENTRU UNIVERSITAȚI, ȘCOLI ȘI FAMILII

Instalațiuni de orice laboratoare pentru: BIOLOGIE, ZOOLOGIE, PATHOLOGIE CUM ȘI SERVICIUL CRIMINALISTIC, CONSTATARE DE FALȘURI IN SCRIPTE, *Etc., Etc.*

MICI APARATE ȘI APARATE SPECIALE PENTRU EXPEDIȚIUNI ȘTIINȚIFICE POTRIVITE LA ORICE CLIMA, Etc.
BINOCULURI PRISMATICE „ERNEMANN” CU MĂRIRE DE 8 ORI; PREFERITE DE ARMATA, MARINA, VĂNĂTORI, PORT, *Etc., Etc.*

REVISTA VANATORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

SEDIUL „UNIUNEI”: Bulevardul CAROL No. 30

O PROBLEMA

— Păzitorii de vânat —

O chestiune care se pune de aci înainte în deobște, dat fiind cerințele precise ale Legii, este chestiunea păzitorilor de vânat în general și a păzitorilor privați în special.

Țin să precizez din capul locului, că cele ce urmează nu sunt o critică la adresa nimănui, ci o simplă constatare, o întrebare și câteva reflexii sugerate de dorința legiuitorului de a transforma tot cuprinsul țării în teren de *vânătoare păzită*, în raport cu o stare de fapt la noi, în ce privește păzitorii de vânat.

Enunțul problemei e simplu: D-ta, proprietar sau arendaș al unui teren de vânătoare, trebuie să-ți pui păzitor pe el.

Deslegarea problemei însă, e imposibilă azi — și e imposibilă pentru motivul foarte simplu că nu ai de unde să-l iei — lucru de altfel de care și-a dat seama și legiuitorul, după cum reiese din art. 10 și 98.

Incontestabil: pot oricând să-mi pun pe vânătoare un om și să-l botez păzitor de vânat, după cum cutare din poveste și-a botezat găina din farfurie, pește, într-o zi de Blagoveștenie. Românul spune că nu toată musca e muscă de miere. Tot așa, nu tot păzitorul e păzitor; și mai cu seamă păzitor de vânat.

Căci în definitiv, de ce îl cere Legea? Ca să vegheze și să săvârșească ocrotirea și înmulțirea vânatului.

Dar de unde să iei omul care să răspundă acestor cerințe? În așteptarea de a-l lua din „corpul păzitorilor special pregătiți” de Ministerul de Domenii, ai să-l iei de unde vei găsi și pe cine vei găsi, adică de 99 de ori la sută, un sătean de prin partea locului unde ai și vânătoarea.

Declar două lucruri:

1) că țaranul nostru *ar putea fi* cel mai bun păzitor de vânat ce se poate visa; și

2) că *este* cel mai prost păzitor de vânat ce se poate găsi.

Cred că oricine a avut prilej să trăiască o vreme printre vânătorii țărani — mai cu seamă la munte — și a simțit să le câștige încrederea (nu e vorba de sosirea pentru 2—3 zile a unei cete de vânători cari fac câteva bătăi și se întorc) a putut să-și dea seama de calitățile vânătoarești, de cunoștințele lor despre vânat, de spiritul de observație, îndemnarea în toate împrejurările, de rezistența lor. — De observat cu această ocazie, că la munte, în sate pierdute prin văgăuni, departe de orice mijloc de comunicație, departe de oraș, întâlnești oameni cari vânează din *patimă* pentru vânătoare, fără nici un fel de ideie de comerț sau interes bănesc. Nu întâlnești acolo, pe negustorul cu pușcă — și culmea ironiei cu „permis” — care îți asasinează,

la pândă, un stol de potârnicchi din două focuri. E mai curat aerul la munte..

Dacă întoarcem însă foaia, ne isbim de o altă realitate tot atât de hotărâtă: întâi de toate, e mentalitatea țaranului: (cred că mai mult sau mai puțin aceeași, în toate țările din lume) în ce privește ocrotirea vânatului, sau mai bine zis, lipsa totală, completă, desăvârșită a acestei noțiuni. Pur și simplu, n'o are. Or, dela inexistența unei noțiuni și până a te face reprezentantul și apărătorul ei, este un pas enorm. E exclusă *dragostea meseriei*, fără de care nu poate fi un bun păzitor de vânat. Mai adaug tot aci, neînțelegerea că vânatul poate fi o proprietate, și puținul interes ce-i inspiră vânatul, altfel decât în oală sau la piață.

În al doilea rând e ignoranța desăvârșită în care se găsește față de unele procedee speciale, de unele cunoștințe indispensabile unui păzitor de vânat, mai cu seamă în ce privește stărpirea animalelor de pradă — cea dintâi a lui îndatorire.

Dacă mai adăugăm și puțină sângumță ce o pune la orice pază — fie și de bostani (proba cea mai bună, și consacrată de obiceiuri, este că decâteori dai peste un paznic bun la țară, e Turc); greutatea de a găsi unul care să nu fie și plugar — pentru el sau pentru alții, indiferent; — numeroasele rubedenii cari îl fac să închidă veșnic ochii; o oarecare îndărătnicie în adoptarea unor idei noi — și dacă la toate mai adăugăm o mare doză de indiferență, după cazuri combinată sau nu cu puțină lene, iată destule elemente cari să-l facă — azi — ce mai puțin indicat ca păzitor de vânătoare.

Or, e în afară de orice îndoială că o vânătoare va fi ceeace este păzitorul. Păzitor bun, vânătoare bună; păzitor prost, vânătoare proastă.

Să admitem, că d-ta, arendaș al unui teren de vânătoare, nemulțumindu-te, și pe drept cuvânt, cu paznicul ce va fi având proprietarul pentru nevoile moșiei, paznic peste care nu ești nici odată stăpân și care, chiar de și-ar cunoaște meseria de păzitor de vânătoare nu poate să și-o îndeplinească având veșnic altceva de făcut, și-ai tocmii un om al d-tale, care să nu depindă decât de d-ta, căruia să-i poți oricând cere socoteală de activitatea ce a desfășurat și de rezultatele constatate, un om care să nu fie decât păzitor de vânat și care să trăiască numai după urma acestei meserii; și să mai admitem că ai avut norocul să cazi peste un om cum se cade, plin de bunăvoință, vrednic, devotat, cinstit, doritor să te slujească — și îi încredințezi vânatul d-tale.

Însă, nu e destul ca să încredințezi, chiar unui

astfel de *rara avis* paza vânatului, ca să-l vezi înmulțindu-se.

Trebue ca păzitorul să-și cunoască MESERIA, care este o artă întreagă și o știință specială, ce nu se învață de azi pe mâine.

Când un păzitor învață sau își completează, atunci, cunoștințele meseriei, poți fi sigur că pe spinarea vânatului d-tale o face.

Înainte de a trece mai departe, insist încă odată: că păzitorul de vânat trebuie să nu aibă altă meserie decât pe aceasta. N'ai nici un folos și nu faci nici o economie să-l întrebuințezi în mai multe părți. Desavantaje sunt însă destule: mai întâiu că un păzitor bun, întotdeauna și în orice epocă a anului are câte ceva de făcut, și nici odată nu poate spune că și-a cutreerat destul terenul ce are sub pază; apoi, dacă face tot felul de alte meserii, foarte ușor îi vine unui braconier să-și aleagă timpul când păzitorul e transformat în plugar, supraveghetor la tăiatul lemnelor, logofăt, vizitiu sau mai știu eu ce, ca să dea o raită pe unde știe dinainte că n'are să-l întâlnească. Păzitorul de vânat trebuie să fie peste tot și numai păzitor de vânat.

E adevărat, că nu e ușoară meseria și că deci, trebuie să-și găsească și mulțumire în ea. Un păzitor cu un trai mizerabil nu e de nici un folos. Trebuie să se simtă bine și fericit în această slujbă. Poate că cea mai bună soluție stă într-o leafă mică și prime mari pentru animalele de pradă stârpite (dela lup la nevăstuică și dela uliu la coțofană), la care să se adauge un mic venit ce i s'ar plăti de pildă de o societate care-și cunoaște interesul, pentru fiecare bucată de vânat împușcat de membrii ei. Când ai spus unui păzitor: „Băiatule, cu cât voi împușca vânat mai mult, cu atât câștigi și tu parale mai multe“, știe ce-i rămâne de făcut și lucrează în consecință. Leafă mică, prime mari. Prime mari, paznic bun. Leafă mare, paznic lenes.

Dacă se poate ca păzitorul să nu fie din localitate, cu atât mai bine. Căci dacă cunoaște bine locurile, în schimb cunoaște și prea multă lume. Oricât de conștiincios ar fi, e ușor de închipuit că îi va veni greu să fie prea aspru cu rude, vecini, prieteni, cari de partea lor vor profita cât mai mult de situație. Chiar dacă se jură păzitorul: „și tata să fie...“ tot mai bine e să-l nimerești de prin alte meleaguri...

Însă ori de unde ar fi, prima lui datorie este să cunoască până în cele mai mici amănunțimi terenul ce i s'a încredințat. Trebuie să cunoască nu numai cele mai mici poteci, dar până și cele mai ascunse și mai dosite infundături și desigur. Să nu fie hățis unde să fi călcat cu piciorul; să nu fie petec de câmp necunoscut; iar pădurea s'o cunoască -- cum se zice -- copac cu copac. Și nu ținând drumurile și potecile are să dea de ascunzăturile dușmanilor vânatului -- atât de mulți și atât de feluriți -- ci scotocind pădurea în toate părțile și colțurile, va descoperi trecătorie și vizuinile dihaniilor. Cred că nu poate fi îngăduit unui păzitor de o lună în slujbă, să nu aibă cunoștință de o vizuină de vulpe sau viezure. Trebuie să-și facă vacul cutreerând zi și noapte terenul ce-l are în primire. Și cu cât își va face paza în ronduri mai puțin regulate, cu atât va fi mai bine; căci un păzitor care pleacă în fiecare zi la acelaș ceas de-acasă și pe acelaș drum, care se întoarce la acelaș ceas de masă, care pleacă iar, la acelaș ceas și care vine seara la acelaș ceas, e un păzitor cât se poate de prost. Poate să fie sigur că în timpul atât de regulat când e acasă, are mușterii la vânat.

Un păzitor bun ar trebui, după ce își cunoaște bine terenul său de vânătoare, să știe și ce se petrece la

vecini, ca să știe cu cine are de-aface. O colaborare între doi păzitori buni, vecini, nu poate să dea decât roade bune. Un păzitor conștiincios nu poate decât să fie mălinit de vecinătatea unui becisnic, căci oricât și-ar stârpi la ei animalele de pradă, vânatul trecând de pe un loc pe altul, îi va fi distrus, dacă alături este o pepinieră de vulpi.

Dar, când un păzitor va îndeplini toate aceste dezi-derate, când va avea încrederea stăpânului, când va fi deștept, cinstit, harnic, devotat, energic, nu bețiv; când va fi bine instalat, bine armat, bine înzestrat cu tot ce-i trebuie, trebuie să treacă acum la fapte, la îndeplinirea propriu-zisă a meseriei lui, care nu consistă numai în a depăna din picioare, cu pușca la spinare.

Pedeoparte, trebuie să facă neconținut poliția vânătoarei în privința braconierilor -- cu conștiință, cu curaj și cu inteligență. Ca o consecință va trebui să cunoască Legea, spre a nu fi înșelat de primul venit bun de gură; să știe carte, ca să poată ceti cel puțin un Permis; să știe să redacteze un Proces-Verbal, din care să nu lipsească tocmai esențialul în fața instanțelor judecătorești.

Pedeallăparte, îi revine îngrijirea vânatului și marea și neadormită grijă: stârpirea animalelor de pradă. Aci se cunoaște arta și știința ce posedă un păzitor.

Căci fără îndoială, dacă un păzitor nu știe să recunoască o urmă de vulpe de una de câine, sau una de dihor de una de iepure; dacă nu știe un bob din arta complexă și delicată a stârpirii fiarelor cu ajutorul căpcanelor; dacă nu știe nici cum se întinde o căpcană, nici cu ce precauțiuni, nici meșteșugul de a face dărele de madă; dacă nu știe să întrebuințeze nădele otrăvite -- cel mai eficace mijloc de stârpirea lignioanelor de pradă; -- dacă nu cunoaște firea și obiceiurile fiecăreia din jivinele stricătoare, ca să poată lupta cu folos împotriva lor; dacă nu știe sau nu și dă seama că coțofana e un vrăjmaș neîmpăcat; și nu cunoaște dacă o vizuină e locuită sau nu, nici să recunoască dacă dihania e înălăuntru sau afară, și ce să facă în amândouă cazurile; dacă nu știe să-și guverneze vânatul, dacă nu știe să-l atragă și să-l fixeze pe vânătoarea lui; dacă nu știe să-l ajute cu hrană, iarna; etc., etc., etc. -- fără îndoială acel păzitor nu știe nimic din meseria lui.

N'am pretenția să fi arătat tot ce trebuie să știe un păzitor de vânat, nici să arăt aci în amănunte cunoștințele practice ce trebuie să le aibă -- iar de repopulare sau creștere de vânat în seama păzitorului, nici nu mai pot vorbi.

Dar acum că am schițat în linii generale cam ce se înțelege și ce trebuie să fie un păzitor de vânătoare, mă întorc de unde am plecat, și întreb: de unde să-l iau?

De unde să-l iau -- pentru ca cerințele legii de ocrotire și înmulțire a vânatului să nu rămână literă moartă -- și nu unul, nici zece, nici o sută, ci mii...

De sigur trebuie la toate un încercut, și nimeni nu se naște învățat.

Dar se face ceva ca să-i învățăm?

Nu mă înlocesc că odată și odată vom avea și păzitori de vânătoare. Să nu fie numai prea târziu -- și până atunci să mai fie și vânat, ca să albească și păzitorii.

Căpitan C. Rosetti-Bălănescu

Hrănirea vânatului în timpul iernei

de Dr. GH. NEDICI

(Urmare)

Acum trec la hrănirea vânatului mare.

E de observat înainte de toate că cervideele trebuiesc să aibă în abundență ramuri tinere, și mai ales ramuri de salcie de tot felul (*salix caprea*, *salix fragilis*, *salix cinerea*), apoi ramuri de plop, tei, mesteacăn, carpen, etc. Această hrană naturală, pe lângă faptul că place vânatului, e de o importanță covârșitoare pentru sănătatea lui, mai cu seamă în iernile umede, când servește drept preservativ și chiar remediu în contra turburărilor de digestie. Crăcile să se depună îndată ce au fost tăiate. Dacă personalul are vreme îndeajuns, e bine să taie din când în când astfel de crăci; dacă însă nu are timp suficient, și copacii aceștia se găesc în cantitate mare în localitate, atunci să taie ici și colo câte un copac din speciile indicate; în locurile unde iernează vânatul, bine înțeles. Prin acest procedeu împiedicăm și stricăciunile pe cari le face vânatul în pădure, rozând coaja copacilor. Dacă urmăm câtva timp în felul acesta, vom observa cu câtă stăruință caută vânatul crengile noastre.

În ce privește hrănirea fiecărei specii din vânatul mare să începem cu gîngășele căprioare.

Iată prima întrebare: unde să așezăm hrana de iarnă? Trebuie să facem aci deosebirea între regiunile de șes și cele de munte.

În pădurile de șes se vor alege locurile adăpostite din apropierea desigurilor, care feresc căprioarele de frig, de vânt și de animalele de pradă.

La munte alegerea e mai grea. Înainte de toate, trebuie știut că, întocmai ca și cerbii, iarna pe zăpadă, căprioarele coboară din înălțimi. Deci, să se aleagă locurile de hrană neapărat cât mai la vale, și anume în regiunile unde iernează vânatul, spre pildă pe povârnișurile puse la miază-zi. Locurile unde se depune hrana și împrejurimile lor, să fie apărate de lavine, surpături și torenți. Să nu se aleagă niciodată locul în văi înguste, unde soarele nu pătrunde, unde se coboară aerul rece și unde apa e mai întotdeauna o primejdie. Să se prefere deci părțile expuse la soare, departe de drumurile umblate, în apropierea desigurilor, din care să se poată tăia crăcile mai sus indicate, unde cresc conifere și unde să se poată găsi apă. Sunt de preferat desigurile cu sălcii, mesteacăn, etc. și conifere de oarece crăcile primilor ne dau ramuri tinere, iar ultimile un bun adăpost contra vântului și frigului.

Hrana nu trebuie însă nici odată depusă chiar în desigur, căci zăpada se topește acolo mai greu.

Avantajele locurilor adăpostite sunt destul de însemnate, ca să precumpănească primejdia braconajului, în contra căruia însă trebuiesc luate măsuri serioase de pază.

De e vorba de regiune de șes sau de munte, să se aibă în vedere totdeauna apropierea unei ape curgătoare. Fără apă curată, hrănirea nu poate fi completă, căci grăunțele și chiar legumele tocate silesc vânatul să bea mult. Să vă feriți de-a alege locul pe lângă o apă stătătoare sau o băltoacă, care adesea sunt mijlocul de transmisiune a viermelui pulmonar (*Strongylus filaris*, *Strongylus sagittatus*, *Strongylus micrurus*) și a viermelui ficatului (*Distomum hepaticum*, *D. lanceolatum*).

Dacă apa lipsește, să se întocmească adăpătoare artificiale în apropierea locului de hrană. Când se formează ghiășă iarna, trebuie spartă.

Adaog spre încheiere că aceste locuri trebuie să fie accesibile chiar pe zăpadă mare, și, dacă e posibil, cu un mijloc de transport.

Tot atât de importantă ca alegerea locului potrivit, este

depunerea îngrijită și regulată a hranei care trebuie să fie în stare perfectă.

Cine dorește cu stăruință să vie în ajutor vânatului său, trebuie să întocmească locuri de hrană în consecință. La înființarea unui asemenea loc, scopul principal este să se ferească hrana de umezeală, căci, să se știe, bietul vânat se îmbolnăvește îndată, dacă nu moare, din pricina nutrețului umed.

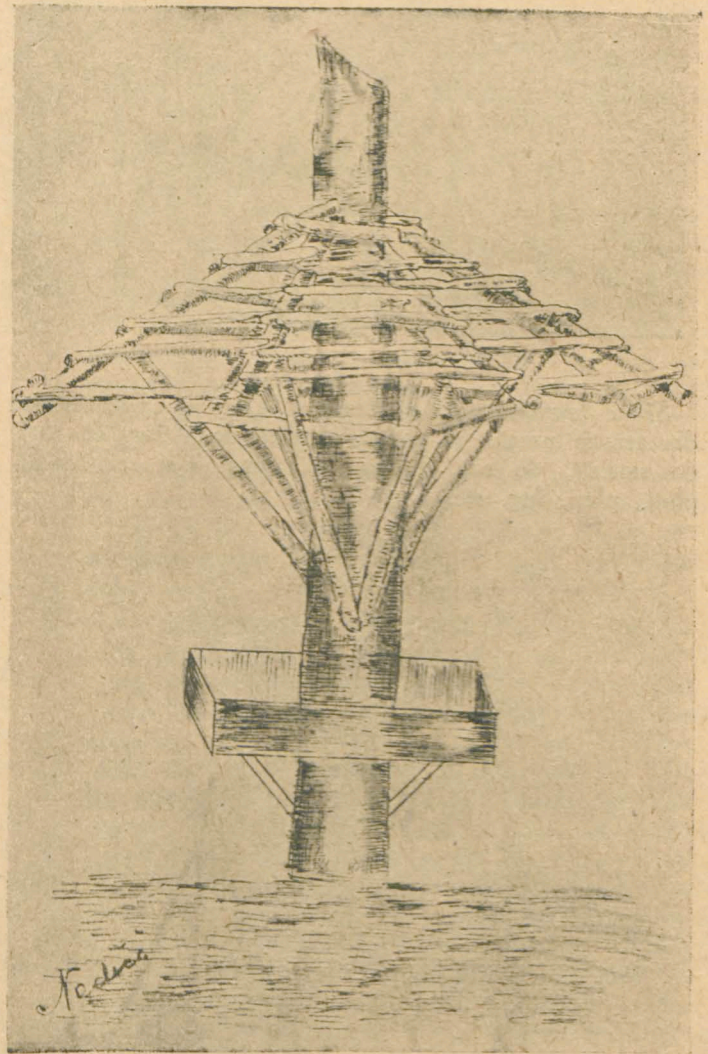

Fig. 9

Ilustrația 9, arată structura unei iesle; o descripție mai amănunțită e de prisos. Coperișul se va face cu îngrijire din șită. Aceasta se poate ascunde sub coaje de copac, nu e însă absolut nevoie, de oare-ce vânatul se deprinde cu acest aspect. Coperișul se mai poate face din pae sau trestie. Despărțiturile din gratiile ieslei să nu treacă de 7—8 cm. ca vânatul să nu poată vâră capul și să se întample o nenorocire.

E bine ca copacul care susține toată construcția să fie retezat la 1—2 m. deasupra ieslei, încât să nu scârțâie când viscolește. În jurul acestui copac să se așeze o teică pentru grăunțe.

Ilustrația 10 arată alt sistem. Deasemenea ilustrația 11. Observăm numai că diametrul întregii iesle are 3—4 m.; iar înălțimea 4—5 m.; se pot deci deduce toate proporțiile. Ieslea, bine-înțeles, poate fi și mai mică.

În regiunile unde, pe lângă căprioare, se găesc cerbi și lopătari, să se îngrădească ieslea în așa fel, încât să nu poată trece decât căprioarele, căci altminterlea

cerbii le-ar goni. Vezi ilustrația No. 12. Să mai spunem, în sfârșit, că ieslele trebuiesc întocmite astfel ca vânatul cel tânăr să poată ajunge și el la hrană.

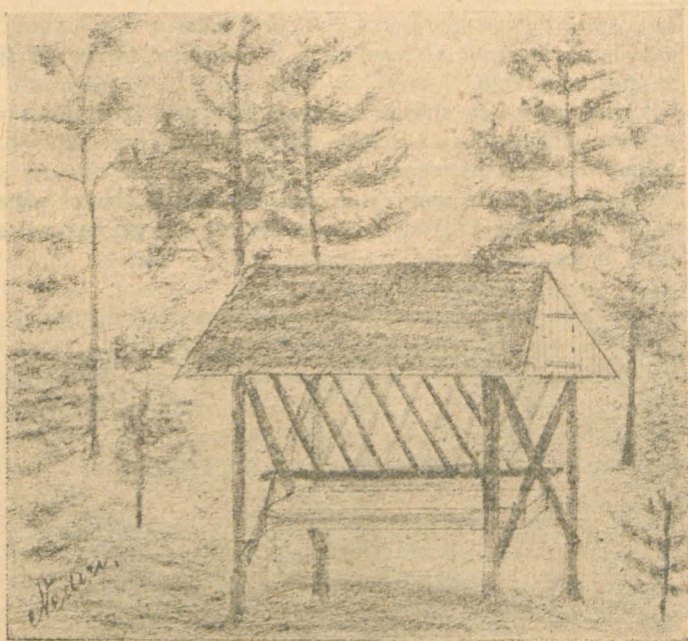

Fig. 10

Și ce hrană trebuie să se dea? Cea mai bună constă din frunze uscate, și anume: frunză de stejar, de sorb, de smeură, de soc, frasin, tei, ulm, arjar, mesteacăn, plută, plop, fag, etc.

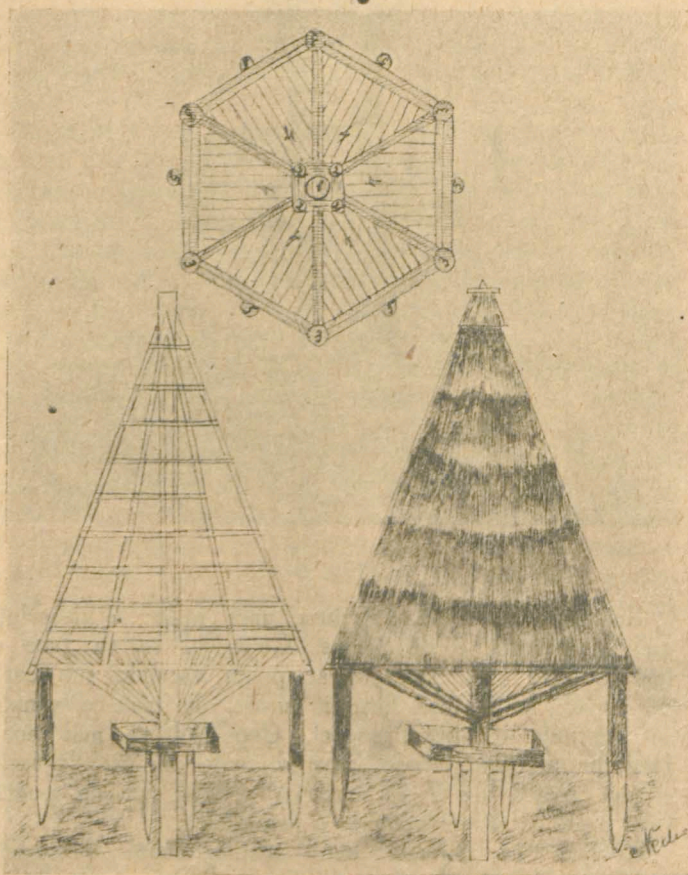

Fig. 11

1. Parul central (lung de 5.50 m).
2. Pari pentru fixarea parului din mijloc și pentru așezarea cutiilor cu nutreț.
3. Parii dela colțuri pentru încrucișarea parilor transversali; rotundirea se va face prin lați parte mai groși, parte mai subțiri.
4. Iesle.
5. Bordura ieslei. (Va fi prevăzută cu un brâu de șipoi, pentru ca vânatul să nu poată scoate vre-o spetează).

Valoarea acestora nu poate fi înlocuită de fân. De oare-ce puterea de nutriție a frunzișului scade neîncetat dela începutul lui Iunie până în Octombrie momentul aprovizionării e foarte important. În unele regiuni se face pe la începutul lui Mai, în altele puțin mai târziu. Frunzișul se usucă, cum se obicinuește pentru oi.

Vânatul mănâncă fânul mai în silă, mai cu seamă pe cel de câmp, a cărui putere de nutriție e de altfel foarte slabă. Dacă nu se găsește alt fân, există un procedeu prin care se face a fi primit și acesta. Din iarbă foarte fragedă sau otavă, se face și se dă vânatului în starea cea mai bună. Aceasta e mai hrăitoare; însă fânul proaspăt de pădure care e un amestec de ierburi și plante diferite, e primit cu mai multă plăcere. Fânul care place cel mai mult și e mai nutritiv e următorul: trifoiul, lugerii de mazare, de bob, esparteta (*Hedysarum onobryhis*) Serradella (*Ornithopus salivus*), tulpinele de *Helianthus tuberosus*, și de *Helianthus salsifis*. Aceste nutrețuri, exceptând bobul, au proprietatea de a absorbi umezeala din aer. Când se vor întrebuița, trebuie deci îngrijit ca provizia să nu rămână prea multă vreme în aer umed.

E foarte recomandat să se dea căprioarelor hrană consistentă, compusă din grăunțe și tubercule. În ce privește grăunțele, trebuie să insist că acestea să fie de prima calitate și mai cu seamă fără miros — iar vânatul să fie deprins cu această hrană încetul cu încetul. Se recomandă pentru căprioare: ovăzul netrecreat și grăunțe, porumbul, mazărea, jirul, ghinda, bobul, castanele sălbatice, cari plac foarte mult. Din cereale, căprioara preferă ovăzul.

În ce privește tuberculele, cartofii, napii, sfecelele, morcovii, *Helianthus tuberosus*, *Helianthus salsifis*, observ, în contra altor păreri, că sunt comestibile chiar fiind înghețate și nu pot face vânatului nici un rău, cât timp nu sunt descompuse; când însă, desghetându-se, se strică, pot ușor fi dăunătoare.

Întrebarea care urmează este: cum să se dea hrana?

Frunzișul și fânul se vor pune în iesle, grăunțele în teici, iar legumele direct pe pământ. Recomandăm să se amestece în grăunțe un precipitat de calciu și acid fosforic în proporție de 1:30, fiind de mare importanță pentru dezvoltarea scheletului și a coarnelor. E bine, fără a fi neapărat trebuincios, să se moaie în apă porumbul, fasolea și mazărea înainte de-a fi date vânatului. Castanele, ghinda și jirul, se vor așeza pe pământ în următoarele condiții: înainte de a le da vânatului se vor păstra în aer liber pentru ca să absoarbă apă multă, așa încât vor fi mâncate cu poftă. Ar fi bine, dacă e posibil, să se sdrobească castanele. Hrana aceasta se împăștie pe jos, așa încât să fie accesibilă tuturor; să se acopere apoi cu frunze, căci astfel nu va îngheța și în acelaș timp va fi primită mai bine de vânat. O parte din hrană se va pune aici și colo deasupra frunzelor, ca să atragă atenția vânatului. Vreau să mai insist că întrebuițarea unui nutreț alterat — fie fân, grăunțe sau legume — este o economie greșită care se răzbuună pe vânat.

Toate rumegătoarele au o pasiune pentru sarea, care le este atât de necesară. De oarece însă tarcurile de sare se fac în apropierea trecătoarelor, din anotimpurile calde încă e bine să se pună în fiecare teică și în fiecare ieslă câte un bulgăre de sare, având grije să se înlocuiască îndată ce s'a terminat. Să nu-i vie nimănuși idea de-a presăra sare pe fân, cum am citit în mai multe lucrări străine, căci ca urmare a acestui sfat dedus din teorie, se va prăpădi bietul vânat, de oare-ce sarea absoarbe umezeala din aer și astfel fânul se alterează.

Trecem acum la descrierea hranei de iarnă pentru lopătari. Cât privește alegerea locului, se va proceda întocmai cum s'a spus pentru căprioare, ținându-se seama bine înțeles, de natura și caracteristicile acestui vânat.

Pentru întocmirea ieslelor, vezi ilustrațiile 10 și 11.

Se înțelege dela sine că ieslele pentru lopătari se vor face mai mari decât ale căprioarelor. Ca să poată participa și iezi la hrană, se vor face iesle îngrădite, ca cele despre care am vorbit mai sus.

Din ce material trebuie să constea hrana? Fânul de lupine e foarte recomandat; e bine să fie păstrat afară, în grămejoare, pe uscături. Căci lupinele se pot conserva mai mulți ani de-a rândul fără a se strica, însă devin apoi de-odată otrăvitoare și pricinuesc pagube în vânat. S'a constatat că fânul de lupine care ierneză afară nu produce nici un rău. Atunci când se dă vânatului apă curată în abundență, legume tocate în stare bună, sare îndestulătoare nu se poate întâmpla nici o otrăvire prin lupulină.

O particularitate a lopătarilor, când e vorba de hrana de iarnă, este următoarea: Taurii sunt foarte slăbiți când îi apucă vremea aspră și trebuie să hrăniți mai, cu deosebire, ceea ce se poate face ușor atunci când și-au ales locurile de eamnă. Să li se dea deci, pe lângă hrana indicată, care va fi abundentă, și hrana întăritoare (grăunțe) de care am vorbit pentru căprioare, și legumele tocate cari au o înrăurire folositoare asupra digestiei. Dacă taurii au gustat odată din hrana aceasta, o vor apăra singuri de ciute.

Rămurele tinere să nu se uite nici de astădată, căci mugurii și coaja pomilor de care am vorbit sunt o hrană apreciată de-opotrivă de lopătari, de căprioare și de cerbi.

Să vedem acum de hrana cerbilor.

Hrana se va depune în locurile unde au cerbii adăposturi de iarnă. Acestea sunt, când e vorba de munte, locurile mai joase adăpostite și expuse la soare, iar când e vorba de șes, cele unde se află hrană naturală și desigur ocrotitoare.

La alegerea acestor locuri se va ține seamă de ches-tiunea apei, cum am spus pentru căprioare. Alegerea locurilor de hrană și numărul lor să se facă astfel ca pe de-o parte să împiedice formarea cârdurilor prea mari, cari pricinuesc întotdeauna paguba copacilor, iar pe de alta, înlesnește participarea la hrană a cerbilor puternici cari au obiceiul de-a se despărți de ciute, stând singuri sau în grupuri mici.

Pentru a împiedica stricăciunile făcute pomilor prin cojit, locurile de hrană nu vor fi așezate în apropierea culturilor sau a lăstarurilor, decât atunci când acestea conțin în mare cantitate esențele indicate mai sus, sau în cari se află în abundență părloage, smeură și alte plante de acelaș fel, în care caz, vânatul cruță arborii nobili cu desăvârșire.

Repet că locul trebuie să fie accesibil chiar pe zăpadă mare.

Ieslele se vor întocmi ca acele descrise pentru căprioare, însă, bine înțeles, mai mari. Așa spre pildă mărimea ieslei din ilustrația 11 să fie de vre-o 5 m. jum., iar diametrul întregii construcții de 4 m. și înălțimea dela pământ până la acoperiș de 1,10—1,30 m.

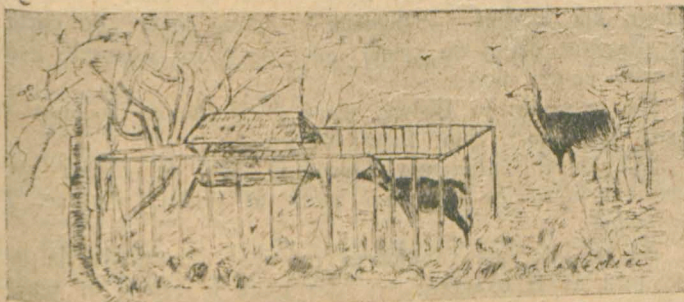

Fig. 12

Pentru ca iezi să nu fie gonți dela iesle de cerbi, ceea ce se întâmplă mai ales unde e vânat mult, să se îngrădească locul destinat lor pe o întindere de vre-o

35 m. pătrați, cum arătăm în ilustrația 12. Parii să fie de 1,50 înălțime, așezați la intervale prin cari să nu poată trece decât iezi. Pentru omul care introduce mâncarea se va face o ușă. Iezilor se va da, bine înțeles, aceeași hrană ca vârstnicilor.

La întrebarea din ce va consta hrana, voi da acelaș răspuns ca pentru căprioare. Trebuie să observ însă, că cerbii cerând hrană multă, unde sunt în număr mare sau unde hrana naturală lipsește, se poate face un coșar lângă iesle, în care se vor așeza legumele de cu toamnă; în acest chip vor fi ferite de ger și se vor scoate pe măsură ce e nevoie. Ca să nu fie prădat și stricat coșarul, se va acoperi cu crengi uscate.

Pentru dezvoltarea coarnelor la cerbi să se amestece neapărat în grăunțe acid fosforic și calciu în proporție de 1:30—40.

Hrănirea pe timp de iarnă a caprelor negre

Mai toți vânătorii susțin că caprele negre niciodată nu iau hrana de iarnă care li se dă. Aceasta e însă o părere cu totul greșită, căci o iau mai ales în timpuri de lispă. Firește că nutrețul trebuie prezentat astfel, încât să fie primit. De o hrănire regulată nu începe vorbă, căci acest vânat nu ar lua hrana într'o iesle. De altfel, capra neagră șade pe piscuri, unde zăpada e împrăștiată de vânt și topită de soare, așa că poate găsi mâncare naturală suficientă. Când însă cade zăpada în troiene și rămâne mai mult timp nerisipită de vânt, sau dacă, cea ce e mai rău, vine o moină urmată de gerul aspru care întărește suprafața zăpezii și acoperă piscurile cu polei, atunci sârmanele capre negre, dacă n'au apucat să se coboare la pădure, sunt ursite să moară de foame, și dacă nimeni nu le poartă de grije, se încearcă pagube mari.

Ce fel de hrană, unde și cum să se dea caprelor negre.

În munți, chiar pe înălțimi, se găsesc mai pretutindeni poieni. Fânul cosit de pe dânsele se va usca bine și se va depune în clăi, unde stau caprele negre iarna, mai ales la adăpostul stâncilor care se povărnec fiind astfel ferite de umezeală. E bine să se facă clăițe la marginile mai înalte ale pădurei, pe sub brazi bătrâni, pini sau molifiți. Caprele negre nu se feresc de aceste clăi și mănâncă adesea din ele, până ce nu rămâne decât parul în jurul căruia s'a așezat fânul. Trebuie îngrijit ca aceste locuri să nu fie în drumul nemeților. Caprele negre având mare nevoie de sare — în regiunile unde nu se află stânci cari să conțină sare — să se vâre în interstii, sau să se așeze pe stânci între pietre, blocuri de sare. Vânatul arată singur pe măsură ce ia din sarea noastră, dacă-i lipsește sau nu.

Hrănirea mistreților

Nu se obicinuesc a da hrană mistreților decât la locurile întocmite pentru prinderea lor de vii. Aceasta e însă o greșeală, căci sârmanii porci suferă și ei mult când zăpada e mare, așa că se întâmplă adesea să-i prindă sătenii fără caznă atunci când sunt slăbiți de foame. Lucrul ar fi înlăturat dacă bietul vânat ar căpăta mâncare.

Să se aleagă pentru hrana, care se poate depune fără nici o pregătire, desigur, în apropierea cărora nu se face nici o lucrare, și mai ales cele care conțin conifere, căci sunt un bun adăpost contra minșorii.

Cel mai bun procedeu, care mi-a dat rezultate satisfăcătoare și pe care l'am întrebuințat ani de zile în teritoriile mele de vânat mare, este de a alege în desigurii 1—2, copaci cu ramuri dese, și de-a face în coroana acestora un acoperiș de uscături sau chiar de scânduri care se vor ascunde sub scoarță de pom. Astfel se va dobândi un locușor ferit de zăpadă unde se răspândește apoi hrana.

La aceste locuri trebuie ademeniți mistreții. De i-am momit odată, rămân oaspeții noștri zilnici. Mijlocul cel mai bun e de a îngropa superficial un stârv de cal. Dacă îl mai stropim cu saramură de țări obținem o momeală minunată, căci mistreții sunt foarte atrași de acest miros. Dar această momeală să nu se întrebuițeze unde se găsesc animale răpitoare mari, ca lupi, căci aceste fiare vor lua nu numai hoitul, dar vor sfâșia mistreții adunați de miros. În locurile acestea, stârvul va fi înlocuit prin cartofi, porumb, ghindă, jir, mazăre sau ovăz, care se vor risipi și prin împrejurimi ca să indice vânatului locul de hrană.

Buna întreținere a alimentelor

Alimentele să fie curat întreținute. Hrana vânatului mic nu ne pricinuește multă trudă. Murdăria trebuie măturată, iar zăpada curățită în jurul locului unde s'a depozitat hrana.

Ținerea în stare de curățenie a locului de hrănire al porcilor mistreți ne cer mai multă muncă, mai ales când vânatul e numeros. Când nu este ger, resturile și murdăria se vor îndepărta de locul depozitului. Cel mai nimerit este să se stropească acest gunoi, straturi, straturi, cu var nestins pentru a distruge larvele paraziților, întrebuințând apoi gunoiul ca îngrășămintă pe ogoarele sterpe sau cele pentru vânat. Pe timp de ger — când procedeul de mai sus este greu de aplicat — se răspândește peste gunoi bucățele de var stins, — iar după ger pe moină se va proceda conform descripțiilor anterioare.

Drept concluzie insist cu deosebire că niciodată nu trebuie să împușcăm vânatul la locul de hrană. Vânatul trebuie să știe că viața lui e în siguranță în acele locuri.

Nădăjduesc că vânătorii noștri, cari dela un timp încoace arată un viu interes pentru vânătoarea într'un sens mai înalt al cuvântului, urmând sfaturile mele, vor salva vânatul, aproape nimic din pricina neocrotirei — pentru a produce un vânat puternic și frumos, spre bucuria vânătorilor și folosul patriei noastre.

Așa să fie.

Dr. Gh. Nedici

B R A C O N A J

Un nou și interesant sistem de a vâna, a fost adoptat și pus în practică de braconierul basarabean, pe o scară destul de întinsă.

Braconierii fără armă și fără permis, fără zgomot și fără reclamă, bazându-se tot pe sistemul gonilor, au găsit mijlocul de a curăți cu ușurință vânatul, din regiunea unde operează.

De astă dată lațul este înlocuit cu ogarul, care nu dă niciodată greș.

Iată modul lor de procedare:

Mai mulți braconieri de acest soi, constituindu-se în bandă, după ce s'au strâns de pe câmp recoltele, în momentul când îngheață bălțile și cu predilecție la primul pospai de omăt, când vânatul se strânge la dosuri și chiar înainte de îngheț prin tufari și prin cozile bălților uscate, zile întregi de-a rândul, operează în modul următor: După ce înconjoară stuful sau păduricea cu ogarii, pe care-i țin legați, 2—3 oameni intră înăuntru cu copoi sau chiar cu câinii de ogradă, care deși nu au mirosul desvoltat al copoilor, s'au deprins cu acest serviciu și fac tot așa de bună treabă. Cum însă mai toți au copoi, nici nu au nevoie de oameni suplimentari, fiindcă dau drumul copoilor pur și simplu, iar ei stau de pândă la margine.

Vânatul sculat, iepure sau vulpe, după ce se învârte câtva timp prin stuf, alungat de câini, iese afară. Oamenii cu

ogarii, care pândesc acest moment, după ce vânatul a făcut câteva sărituri la lumină, dau drumul câinilor și bine înțeles, după o scurtă cursă, vânatul cade prizonier.

Ei bine, distracția aceasta o practică de mai multe ori pe săptămână, sau în ori ce caz Duminecile și sărbătorile, luând de-a rândul toate stufăriile și toți tufarii, așa în cât, tot vânatul care se adună de pe dealuri și de pe văi, cade fatal victima acestor distrugători.

Regiunea cea mai bătută de flagelul ogarilor este Folești-Bălți-Sorocea, care pare a forma o linie de demarcație, între nordul și sudul Basarabiei, destul de bogate în vânat de tot soiul.

Sunt mulți oameni, care nici nu știu, că nu au voie să vâneze cu ogarul. Nimeni nu le-a spus nimic, nimeni nu i oprește. Legea este necunoscută; nimeni nu se interesează de ea, pare că nici nu ar exista: disprețul ei a atins apogeul.

La tăiatul popușoaielor, când aproape toată țarina s'a desbrăcat, vezi Duminecile și sărbătorile vânătorii cu ogari, desfășurați în tiraliori, sub ochiul indolent al autorităților, străbătând sute și mii de hectare de loc, și greblând tot vânatul de pe el.

Murat

O scrisoare

Publicăm mai jos o scrisoare care conține o observație din cele mai juste și ne permitem să supunem această arzătoare problemă meditației Onor. Consiliu Permanent al Vânătoarei, pentru a-i da cuvenita deslegare:

REVISTA VÂNĂTORILOR
BUCUREȘTI

16 Decembrie 1922

Domnule Director,

Prind prilejul ca să vă spun în două vorbe ce-am văzut și auzit acum câteva zile.

Am obiceiul — o manie veche — ca imediat ce cade o zăpadă, să plec peste câmp și pădure — stau la Dadilov, — ca să-mi desăvârșesc „studiile” în „le livre des ânes” — urme pe zăpadă.

Din ce-am văzut: 4 ceasuri după ultimul fulg de nea, 5 din 7 urme de iepure erau deja amblate: om și câine; lângă urma iepurelui, urma ascuțită a opincei — iar dacă lipsea opinca, nu lipsea laba câinelui. Fără om chiar, am întâlnit — departe — două javre „de curte” în flagrant delict de goană; sunt de altfel singurele două focuri ce-am tras...

Ce se aude: în fiecare seară, înabușite — focurile la paza de iepuri. Sunt focuri sigure.

Mă întreb, Domnule Director, cum de Legea nouă nu consideră ca braconaj paza la iepuri, noaptea, pe zăpadă?

Să se interzică vânătoarea pe timp de zăpadă, la noi în țară ar fi exagerat — dar paza la iepuri ar trebui absolut împiedicată.

Cel puțin așa mi se pare.

Primiți vă rog, Domnule Director, asigurarea stimei ce vă păstrez.

Căp. C. Rosetti

Din vânătorile mele

La Baltă

Lui *Popa Deață*, (Dumnezeu să-l ierte!) tare-i mai plăceau răfuștele.

Când primea de la noi (damblagii de la oraș — așa ne hotezase, din dragoste), câte o carte poștală că-i sosim în gazdă, mare bucurie mai avea.

Când ne coboram din tren, Sfinția Sa, cu Anghel și cu Silică, se întrecea fiecare să ne primească mai bine.

Sărutăm dreapta Părintele! Ce mai veste 'n baltă? Bine taică, bine, cartușe și sănătate s'aveți!

Căruța plină cu măldări de rogoz, trasă de *doi pui de lele*, cum le zicea Popa (că tare 'i mai erau dragi caili) me ducea 'n trei minute până 'n sat.

Pe noi, ne *lepada* la Vasile; iar țarhaturile le ducea Silică acasă, cu poruncă către Cucoana Preoteasa, să taie câteva *orătării* dolofane, (Doamne, multe găsculițe mai avea!) și să facă o ciorbă năstrușnică.

Când mi-aduc aminte de ciorbă, imi lasă gura apă.

O strachină cât 7 farfurii dela Capșa, o jumătate de boboc de găscă, supă înăcrită puțin cu sare de lănuțe, jumătate grăsime d'asupra galbenă ca chilimbarul și... o mână de *draci roși*.

În mijlocul mesei, înconjurat de colaci proaspeți, era așezat „*Potirul cu împărțășanie*” plin până la dungă cu *roșior* din vișoara Părintelui de pe „*Coasta*”.

Cu *prescuri*, colăcei, ciorbulița și cu Sfânta împărțășanie îndulcită cu palavre vânătoarești, de multe ori dan ochii cu *balaia*.

Într-o zi de toamnă, spre dimineața, când se șteia „*Lucafărul*”, cu *Năică* (dragostea Popei), cu *Minorul*, (dragostea noastră), înghesuții în sarabana cărmuită de Părintele, coboram priporul dela Șipote. Anghel cu câinii în *codărlă*, clae peste grămadă, cu toată autoritatea pumnului său, nu era în stare să mențină ordinea canină.

Ne oprim la „*Stâna lui Vasile*”, unde baciul Nicolae, pentru'n gât de rom și un pachet de țigarete, ne-a tratat din belșug cu *urdă*, *jintiță* și ea „*colac peste pupăză*” ne-a mai dat și câte-o bucată de brânză dulce.

Când am început să zărim bine pe *cătare*, ne-am îndreptat fiecare la postul nostru de pază. Anghel cu mine în „*Gâtul Coțofenei*”, Minorul în „*Coada Liștevei*” și Năică cu Popa în marginea „*Renilor*”.

Pescărușii și Fluerarii încep să dea alarma, Bătlanii și Boul Bălții rag cât îi țin plămâni. Privighetoarea de baltă țărănească o artistă gătuțită de angajamentul lui Popa M. Nu mai vorbesc de broaște și broțăcei, căci ar însemna să fac mai multă muzică decât vânătoare.

Stam în post, de vorbă cu Anghel.

Ia ascultă Anghel, mare poftă ași avea să împușc vr'o găsculiță. M'am săturat de rațe, prea miroase a pește. Dar coala 2—3 găsculițe de cele mari — *nu gărițe* — cum le-ar mai sta de bine pe varză călită în untura lor!

Să nu zici „*vorbă mare*”, Domnișorul, că acum te pomenești cu ele. Asară s'a lăsat vr'o patru stoluri pe grâul lui D-nu Gheorghe de pe deal și dac'o mâncat asnoapte acolo, apoi aici le-e adăpătarea....

N'apucase să isprăvească proorocirea și auzim un fășiit puternic ca un val de furtună d'asupra capului nostru. Când să ridicăm ochii în sus, zărim în umbra stufului un nor albicios, care se lăsa încet-încet în ochiul lacului, cam la 20 de m. de noi.

Anghel imi șoptește: Lasă-le să se adune și... a-prinde.

Trosel!.. Trosel!..

Stai pe loc, Domnișorul, mă desbrace și mă duc să le car la mal. Bine le-ai croit! Ai înălbit apa, uite cum forfotesc...

Nero... îi luase înainte lui Anghel și până să se desbrace, sosește c'o namilă de găscă în gură pe care mai mult o țărăia

Anghel, ridică găscă de jos, se uită la ea, o cântărește, se uita la... picioare, începe să se scarpine la ceafă și privind-mă lung și... duios, imi zice: Mare poznă Domnișorul!.. Ai împușcat găștele lui... Popa Deață!..

Ce ne facem... Anghel? Hai să ne cărăbănim în altă parte.

Cum să ne cărăbănim!? Dacă le-o răsi Popa aici, ori dracii de copii cu vitele și i-o spune Popii, o să-și închipuiescă el cine-i cu pricina și dăm de dracu cu Coana Preoteasa.

Știi ce Domnișorul? Mă duc la stână, iau un sac, le bag la fund și d'asupra punem câteva rațe și... poftă bună la București.

Zis și făcut. 9 găște: 6 albe-crețe și 3 pagi cu capu mare!

Până 'n răsăritul soarelui amândoi am dat jos vr'o 7 rațe.

După ce am terminat paza, ne-am îndreptat spre stână, locul ales de întâlnire.

Anghel mergea voios cu sacul în spate; iar eu, cu pușca pe umăr... gânditor.

Mă muștra... conștiința!

Ce ingratitudine! Biala Coana Preoteasă, atât de gentilă cu noi! Ne primește, ne hrănește, ne găzduiește ca pe copiii ei, și noi!?!... Să-i împușcăm găsculițele, crescute cu atâta trudă și muncă!?

Când ajungem la stână, Părintele, Nae și Minoru sosise de mult și ne așteptau cu nerăbdare. Zăbind pe Anghel cu sacul în spinare au început să-și facă cruce.

Da bine nemișorul, taică, te-ai apucat să stărpești rațele?

Vr'o 25. părinte... nu'i de speriat.

Ia deșartă-le Anghel să le numărăm!... (îi zice Popa autoritar).

Haitii!! (am dat de dracu).

Da și Anghel meșter!... — Ia lasă Părinte că-s curățate (d'aia am întârziat) și se ciufulesc. Le-om număra diseară.

Prinzând curaj, încep să-i iau cam repede.

Da voi ce-ați făcut? După câte focuri am auzit ori ați umplut stâna, ori ați cosit stuful.

Minorul bătușe recordul ca întotdeauna. Avea 14 bucăți — pe alese — numai rătoi de cei gulerați și cu capu verde.

Năică avea 8. Popa însă susținea că 3 erau blagoslovite de Sfinția Sa.

La București... am împărțit la 6 prieteni (dintre care 2 vânători consumați) câte o *găscă sălbatică*, pentru care am primit cele mai călduroase mulțumiri, cu adăugirea că în *viața lor*, n'au mâncat un *vânat mai delicios*....

După o săptămână, când am venit iar la Părintele, la vânătoare de șitari, am adus „*Domnișoarei*” drept cadou o umbreluță fină de mătase care m'a costat:

15 găște a 4 lei = 60

Amenda 40

Total 100 lei.

Numai așa am scăpat de „*muștrarea conștiinței*”, pătată în.... baltă.

Iartă-mă Părinte!

Sagasta

Bucătăria Vânătorului

Iubite amice,

Iată acum o rețetă pentru prepararea spinărei de iepure, pe care te sfătuiesc s'o transformi în:

Friptură de spinare de iepure gătită nemțește.

Mai întâi află că un iepure cât mai tânăr, împușcat acum iarna, și păstrat bine la frig vre-o săptămână, este cel mai indicat.

Jupuește-l de blană, curăță-l cu îngrijire (un punct capital pe care mulți îl neglijează) *absolut toate* piețile de pe mușchi și între ei, așa precum am propovăduit mereu în aceste coloane ale R. V., împănază-l frumos cu feliuțe de slănină fină și dă-i sare.

Așează tingirea în cuptorul încins, cu vre-o 10 felioare de slănină pe care le vei lăsa să se prăjească bine, pentru a pune peste ele iepurile, iar peste iepure așterne alte 4—5 felioare de slănină. Așa aranjat, lasă iepurile să se rumenească bine în cuptorul, al cărui foc va fi ast-fel ținut, ca vânatul să se coacă, fără să fiarbă. Acesta este meșteșugul.

Din 5 în 5 minute udă friptura cu propriul ei sos. După aproximativ un sfert de oră, toarnă vre-o 2—3 linguri de smântână (acră) de prima calitate peste friptură și bag-o iar în cuptor să se prăjească.

Durata fripturei variază între $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ oră (după frăgezimea iepurelui). Un punct principal: *prepararea sosului*. Se scoate friptura gata din cuptor și se adaugă în tingire o linguriță de făină albă, și se pune iar în cuptor să se rumenească, subțind-o după nevoie cu puțină apă. Se scoate iar din cuptor, după ce a început să sfărie, și se colectează sosul acesta cafeniu din tingire, i-se mai adaugă $\frac{1}{2}$ de cească de smântână, se gustă dacă mai are nevoie de sare, se trece prin sită și se servește la friptură, cu cartofi fierți și cine dorește, chiar cu bucățile de slănină din tigae.

În Germania se servește la această friptură marmeladă de mere.

Incearcă și spune-mi dacă ți-a plăcut. Eu prefer acest fel de a găti friptura de iepure, tutulor.

Andrei Gastronomul.

PUBLICAȚIUNE

Primăriile comunelor Zagăr, Domald și Hundorf (județul Târnava Mică) fac cunoscute, că, dreptul de vânat se va da în arendă, pe timpul dela 15 Februarie 1923 până la 14 Februarie 1929 prin licitație publică verbală, care se va ține pentru comuna:

Zagăr la 13 Februarie 1923 10 oare a. m.

Domald la 13 Februarie 1923 2 oare p. m.

Hundorf la 13 Februarie 1923 4 oare p. m.

în cancelaria notarială Zagăr și Domald.

Prețul de strigare 300 Lei. Vadiul 10%. Condițiunea de licitare se poate vedea în cancelaria Zagăr și Domald în orele oficioase.

Postoferte și oferte în scris nu se primesc.

Zagăr-Domald la 20 Decembrie 1922.

Notar, *îndescifrăb.*

INFORMAȚIUNI

Prezentul număr din REVISTA VÂNĂTORILOR fiind ultimul al acestui an, ne permitem a atrage atențiunea camarazilor noștri care n'au achitat încă abonamentul, că ne vom vedea siliți a le suprima anul viitor, expedierea revistei a cărei apariție se datorește sacrificiilor oame-nilor de bine, dacă nu se pun la curent cu plata — atât de minimă — a abonamentului.

Comitetul de Direcție

OFICIALE

EXTRAS după Procesul-Verbal al Consiliul Permanent al Vânătoarei din Ședința de la 23 Noembrie 1922.

1. — Cererea Societății de Vânătoare „România” de a se reveni asupra Deciziei din 16 Februarie 1922 asupra modului cum trebuie să se facă vânătoarea de cerbi.

Consiliul menține Deciziunea anterioară din 16 Februarie 1922.

În ce privește întâmpinarea de față, Consiliul având în vedere că cerbii (bărbați) sunt prea numeroși față de femei, în pădurile Societății care nu a vânat cerbi de 6 ani și că a făcut sacrificii însemnate pentru apărarea lor.

Considerând că în timpul de față nu s'ar putea face vânătoarea la boncănit.

Consiliul aprobă ca Societatea „România” să facă vânătoarea cu bătaiași la cerbi cu condițiunea să se vâneze fără câini și să se împuște numai cerbi dela 8 ramuri în sus.

2. — Raportul Inspectorului de vânătoare al județului Arad cu No. 1/922 prin care propune să se oprească a 3-a sau a 4-a parte din terenurile și pădurile de vânătoare drept refugiu al vânatului din cauza înpunării vânatului. Deasemenea a se lua măsuri ca toate procesele de contravenție la legea vânatului din cauza prea multor procese să se judece provizoriu de forurile administrative.

Consiliul este de părere să se rezerve un sfert din teritoriu.

În ce privește partea a II-a chestiunea nu se poate decide decât pe cale de lege.

3. — Raportul Inspectorului județului Brașov cu No. 12/922 prin care arată că din cauză că căprioarele sunt răspândite în acel județ n'a putut să se conformeze avizului consiliului permanent din 5 Septembrie a. c. de la permite vânătoarea cu copoi individual, ci a permis numai în grupe de 5 persoane în scopul de a se putea face un control mai serios.

Consiliul aprobă.

4. — Raportul Șefului Regiunei a III-a silvică Bărlad cu No. 4413/922, prin care propune ca prețul de arendare de 500 lei pentru pădurea statului Răchitoasa fixat a plăti șeful de ocol silvic Răchitoasa fiind prea mic, să i se mărească arenda cel puțin la 800 lei.

Consiliul este de părere să se arendeze cu lei 500.
5. — Raportul domnului inspector de vânătoare al județului Olt cu No. 7/922 prin care propune ca la prima zăpadă să se oprească vânătoarea de epuri din cauză că s'a împunat.

Consiliul este de părere să se oprească vânarea epurilor la căderea zăpezii în a. c.

6. — Cererea Societății Vânătorilor „România” înregistrată sub No. /922 de a li se arenda din nou pădurile ce le au și acum în arendă și anume: Pădurea Galu, Pirigu, Halanca, Bogdănești-Râșca, M-rea Neamțu, Secu, trupul Dumbrava.

Consiliul este de părere să se aprobe cererea în vedere că Societatea „România”, protejă vânatul în mod deosebit.

7. — Referatul acestei Direcțiuni înjurnalat la No. /922 prin care arată că d-l inspector de vânătoare al jud. Iași, cu raportul No. 40/922, prin care propune ca și dela 1 Decembrie a. c. să se permită pe timpul iernei vânătoarea vulpelor cu copoi.

Consiliul nu aprobă.

8. — Cererea d-lui Al. Orășeanu înreg. sub No. 90795/922 prin care solicită a i se arenda prin bună învoială: Tufele lui Tîrgă cu lei 150, Crângul Meiului cu lei 200.

Consiliul este de părere să se aprobe pe 5 ani cu prețul de estimație.

9. — Raportul Prefecturii jud. Ilfov cu No. 3798/922 prin care înaintează actele cu teritoriile arendate pentru vânătoare ale locuitorilor din Comuna Cucuței-Plătărești, d-lui C-tin M. Stănoiu care oferă 2000 lei pe an, cerând aprobarea.

Consiliul aprobă.

10. — Cererea d-lui R. Litarezek înregistrată la No. 80645/922 prin care solicită să i se arendeze prin bună învoială dreptul de vânătoare din pădurea Frasinel-Dâmbovița.

Consiliul este de părere să se aprobe cu lei 700 anual pe 5 ani.

11. — Raportul Prefecturii Sibiu No. 2186/922 prin care înaintează actele de arendarea prin licitație a terenurilor locuitorilor din comuna Tălmăcel, asupra d-lui Emil Witting cu 12000 lei anual pe termen de 3 ani.

Consiliul aprobă cu condițiunile referatului Direcțiunii, adică ca în contract să se specifice respectarea condițiunilor publicate în Monitorul Oficial No. 6 din 7 Aprilie 1922.

12. — Raportul Inspectorului de vânătoare Dumitru Biju, Regiunea IX-a cu No. 68/922 prin care înaintează cererea Societății Vânătorilor din Bistrița de a se permite vânătoarea cu copoi și dela 1 Decembrie 1922 până la 31 Ianuarie 1923.

Consiliul nu aprobă. Pentru porci este dat deja aviz favorabil.

13. — Cererea d-lui General Gorschi înregistrată sub No. /922 prin care solicită a i se arenda prin bună învoială dreptul de vânătoare în pădurea Statului Ciornohol din județul Botoșani, oferind 600 lei.

Consiliul este de părere să se aprobe pe cinci ani cu 600 lei anual.

14. — Raportul prefecturii județului Constanța No. 3625/922 prin care înaintează actele pentru arendarea dreptului de vânătoare pe locurile locuitorilor din comuna Capaschioi, domnului Ioan G. Ciurea, cu lei 200 anual.

Consiliul va aviza după obținerea autorizărei.

15. — Idem No. 3626/922 idem a locuitorilor comunei Ceamurlia de Jos, domnului Ioan G. Ciurea.

Consiliul va aviza după obținerea autorizației.

16. — Raportul Regiunea a IX-a silvică Craiova cu No. 5437/922 prin care înaintează cererea domnului I. Preotul Roșoga de a i se arenda prin bună învoială dreptul de vânătoare din pădurea Statului Turburea și Șipotul din jud. Gorj cu 100 lei anual.

Consiliul este de părere să se ceară informațiuni Inspectoratului respectiv.

17. — Cererea domnului D. Ulea înregistrată la No.

103522/922 prin care solicită să i se arendeze prin bună învoială pădurea Rădeni, pentru vânat.

Consiliul cere ca d-l Inspector al Basarabiei să refere asupra estimației, împreună cu Șeful de Ocol silvic respectiv.

18. — Idem înregistrată la No. /922 entru vânatul din pădurea Statului Bumbata din Basarabia de 316 ha. și oferă lei 250 anual.

Consiliul este de părere să se aprobe pe 5 ani cu 300 lei anual.

19. — Cererea domnului D. Ulea înregistrată la No. 8783/922 pentru vânatul din pădurea Statului:

1) Costuleni de 448 ha. cu lei 500 anual.

2) Moreni de 280 ha. cu lei 300 anual.

Consiliul este de părere să se arendeze pe 5 ani cu 1000 lei anual.

20. — Cererea domnului M. I. Cazacu înregistrată la No. 103686/922 de a i se arenda prin bună învoială dreptul de vânătoare din pădurile de baltă de pe moșiile Pietroșani, Găujani, Arsache, Malu și Giurgiu.

Consiliul este de părere să se aprobe pe 5 ani cu 3000 lei anual.

21. — Cererea domnului Ionel G-l Mesca înregistrată la No. 98137/922 de a i se arenda prin bună învoială dreptul de vânătoare din pădurea Statului Jiblea din județul Argeș.

Consiliul este de părere a se cere avizul Inspectorului respectiv.

22. — Raportul Primăriei Comunei Grădiștea cu No. 1166/922 prin care cere să se aprobe contractul de arendarea dreptului de vânătoare, încheiat cu Societatea de vânătoare „Zimbru” pe termen de 10 ani cu lei 1000 anual.

Consiliul aprobă.

23. — Primăria Comunei Archita din județul Odorheiu cu No. 950/922 de a i se aprobe oferta domnului Dumitru Nestor pentru arendarea dreptului de vânătoare de pe locurile locuitorilor acelei comune, care oferă 500 lei anual.

Consiliul aprobă.

(Din cauza lipsei de spațiu va apare restul licitei în numărul viitor).

Correspondența

C. V. Cucu. — Vă mulțumim pentru suma de lei 90 trimească de Dv. ca taxă de înscriere și abonament pentru d. Ștefan Garișevici. Am dispus înscrierea d-sale și i-am înaintat numerile ce-i lipsesc ale revistei.

Preotul Victor C. Viseșeanu. — Am primit suma de lei 90 ce reprezintă taxa de înscriere și abonamentul pe a. c. la Revistă. V'am înaintat numerile ce vă lipsesc.

G. Venert. — Am primit suma de lei 50 costul abonamentului la revistă pe a. c., pentru care vă mulțumim.

Dr. Ion Victor Vanea. — Am primit suma de lei 50 costul abonamentului la revistă pe a. c. și vă mulțumim.

Mili Nicolae. — Am primit suma de lei 50 costul abonamentului la revistă pe a. c. și vă mulțumim.

Lt. Zissu D. Dumitru. — Am primit scrisoarea dv. și am luat notă de schimbarea adresei pe timp de 3 luni, după care sunteți rugat a ne-o comunica din nou.

Ilariu N. Burileanu. — Am primit suma de lei 90 pentru care vă mulțumim.

C. Ionescu. — La scrisoarea dv. răspundem, că avem o singură Uniune, iar „Revista Vânătorilor” este organul oficial al acestei Uniuni. Sunteți abonatul nostru și nu rămâne decât a vă păstra aceea-tă calitate de abonat și membru al Uniunii prin achitarea taxei de înscriere și abonament, cu mandat poștal la sediul Uniunii din bulevardul Carol No. 30.

D-sale

Dlui

.....

PREȚUL 5 LEI NUMARUL

Prețul unui număr vechiu simplu 10 Lei
dublu 20 Lei

Revista Vânătorilor

Organ al Uniunii Generale a Vânătorilor

DECEMBRIE
: 1922 :

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

ANUL IV
No. 30

PREȘEDINTE : N. Cosăcescu, inginer și profesor.

SECRETAR GENERAL : M. D. Scraba.

MEMBRI-CONSILIERI : N. P. Arabolu, Gh. Angheliescu, Colonel Toma Constantinescu, G. Combojorga, Circa Cesar, I. C. Danielescu, C. V. Deciu, Dumitrescu Romulus, Gh. Fântăneanu ; N. Pârjoliescu, Căpitan C. Marinoiu, N. Mărculescu, G. Maxențianu, inginer ; V. Maxențianu, avocat ; Maior P. Namian, Oprescu Florian ; Inginer, I. Popescu, Rădulescu M., E. Savopoi, Al. Spireanu, Aurel Velicu, Gr. Zane, avocat.

CENSORI : M. Flechtenmacher, avocat, G. I. Lungu, Lt. I. Diaconescu, I. Brădeanu.

UNIUNEA GENERALĂ

A

VÂNĂTORILOR

Scopurile sale coprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate societățile de vânătoare se pot grupa în jurul ei.

TAXA DE INSCRIERE este numai **40 lei** (N'are cotizațiuni lunare sau anuale).

MEMBRII ADERENȚI: cei ce donează până la 100 lei.
MEMBRII ACTIVI: cei ce donează cel puțin 100 lei.
MEMBRII ONORIFICI: cei ce donează 1000 lei

Sediul: STR. 13 SEPTEMBRIE No. 85
— BUCUREȘTI —

REVISTA VANATORILOR

(Organ oficial al Uniunii
Generale a Vânătorilor).

Publică: articole cu subiecte pur vânătorești; numele membrilor Uniunii; numele donatorilor; lista contraveniențelor la legea de vânătoare; dări de seamă a societăților de vânătoare, etc.

Abonament **50 lei** anual.
Primește anunțuri comerciale 4.000 lei pagina anual.

Sediul: STR. 13 SEPTEMBRIE No. 85
— BUCUREȘTI —

ATELIER DE ARMURARIE

ĂLIN CURCĂ

(fost 15 ani în atelierul E. BUCHMANN)

Aduc la cunoștința Onor Clienței mele, precum și tuturor persoanelor-vânători, că în vederea timpului, am deschis un atelier special de armurărie în

Strada TURCULUI No. 3

și mă pot angaja, a executa orice lucrări și reparațiuni privitoare a *arme de vânătoare, de tir, cu glonț și de precizie, revolvere, pistoale, etc. etc.*, cu prețuri avantajoase.

Membrii Uniunii Generale a Vânătorilor se bucură de o reducere de 20 la sută.

Publică articole cu
subiecte pur vânătoarești

Abonament 50 lei anual

Primește anunțuri
comerciale
4.000 lei pagina anual

Revista Vânătorilor

Organ al Uniunii Cile a Vânătorilor

DECEMBRIE 1922

Anul IV

No. 30

Director :

M. D. SCRABA
Secretarul General al Uniunii
Redactori :

Căpitan C. MARINOIU
din artilerie.

V. MAXENȚIANU
Avocat

Direcția și Administrația : Str. 13 Septembrie, 85. București

CALENDARUL VĂNTORULUI (DECEMBRIE)

Se pot vâna :

- Cerbi, cerbul dama, caprele negre (ambele sexe) iepurii, găini de munte, fasani, găinele de alun.
- Lebedele găștele, rațele și ori ce vânat de baltă.
- Animalele stricătoare și păsările răpitoare.

Nu se pot vâna :

- Căprioarele, capre, cerboaicile, cerbul Dama. (parte feminină) :
- Dropii și spârcacii
- Potârnichele
- Păsările cântătoare.

R. V.

Copoiul

Evoluția armelor a avut de efect evoluția vânătoarei în toate manifestările ei

Între țepușa și ghioaga strămoșilor din vremea peșterilor și cel mai perfecționat hammerless cu ejector automat din ziua de azi, se înșirue toată povestea vânătoarei. E o poveste frumoasă și interesantă. Nu vă speriați, n'am să v'o spun.. Ajung direct la o constatare : evoluția armelor a avut și de efect crearea raselor de câini, cari prin calitățile lor să corespundă nevoilor și posibilităților noi ale vânătorului, altfel zis, asistăm la apariția câinilor cari *pontează*, pentru practicarea vânătoarei *la sbor*, devenită posibilă. Acest soi de vânătoare nu se pierde de loc în noaptea vremilor, și față de vânătoarea cu câini cari «gonesc» e chiar recentă. Incepe în apus, dacă îmi aduc bine aminte, prin întâia jumătate al veacului XVIII-lea. La noi nu știu când va fi apărut. C. Cornescu spune în *Manualul Vânătorului*, că vânătoarea la sitari a fost introdusă în țară de tatăl său, care o văzuse practicându-se în Tran-

silvania, unde locuise o vreme, pe la 1821. Deci foarte recent.

De observat în treacăt, că nu există rase proprii de câini „prepelicari“, decât în acele țări a căror civilizație înaintată datează de multe secole în urmă : Franța, Anglia, Italia, Spania și chiar Germania. Aproape s'ar putea afirma că nu există, de p. Idă, prepelicar rusesc sau bulgăresc. S'ar putea scri un paradoxal articol «despre influența tragerii la sbor, asupra civilizației popoarelor»...

Dar să lăsăm civilizația și tragerea la sbor și să ne întoarcem la vânătorile mai primitive. Am spus mai sus că origina vânătoarei cu câini cari mână vânatul, se pierde în negura celor mai străvechi timpuri. Omul preistoric se sluzea de *canis palustris* ; cred că e o referință destul de veche.

Historiografia și știința canină au ajuns, în țările civilizate, la o dezvoltare, la o stare de cunoștinți, la o amănunțime de cercetări, în adevăr uimitoare. Clasificările, originile raselor, formările lor, caracteristicile fiecăreia, încrucișările, descrierea și fixarea tipurilor, toate sunt cunoscute, studiate, de savanți, de crescători, de cunoscători.

Avem și noi în țară o rasă de câini de vânătoare : copoiul.

Cine însă ar putea să spună *cine* este copoiul ? Cred că nimeni. Și totuși copoiul formează o rasă distinctă și mult mai de sine stătătoare decât alte rase de câini, foarte puțin diferențiate între ele și considerate totuși ca deosebite.

Cum s'a format copoiul, când s'a format, de cine s'a format ? Mister.

E băstinaș, e importat, și când, și cum, și de unde ? Mister. Și totuși, cât de interesant—cel puțin din punct de vedere istoric și documentar—ar fi, să-i iei urma în susul veacurilor și s'ajungi, poate, la câinii cu cari vânau vechii noștri Domnitori, după cum stă scris în cronici.

Nu fac nici un fel de teorie. Constat numai, că vânătoarea cu câini de goană e foarte veche în istoria vânătoarei ; că vânătoarea cu câini gonitori se

Calendarul Uniunii Generale a Vânătorilor

Frumos ilustrat și cu îngrijire tipărit.

Prețul 2 lei.

De vânzare : la chioșcurile de ziare și la societățile de vânătoare din localitate.

practică la noi din străbuni; că există la noi o rasă de câini gonitori: *copoiul*; că această rasă e foarte răspândită și cunoscută de *țărani*; că atât numele de copoi cât și întrebuițarea lor la vânat sunt intrate în vechi poezii și ziceri populare; că avem în limbă termeni și cuvinte specifice vânătoarei cu copoiul, arătând vechimea acestui fel de vânătoare (a ulma, a chefni etc.).

Iar pe de altă parte, e stabilit că *câinele gonitor* (chien courant) e produsul dealungul veacurilor, al *câinelui ciobănesc cu ogarul*.

Mai trebuie știut încă, că la noi în țară ogarii sunt foarte vechi și că formau o rasă *băștinașă*. Cine nu vrea să creadă să consulte lucrările străine și are se vadă că ogarii ziși de Crimeia, se împart în următoarele rase distincte: ogarul circazian, ogarul de Turkestan, **ogarul de Valachia**, ogarul Calmuc. Mai adaug că acești ogari aveau părul tipic: negru cu roș (*feu*), gălbui-roș cu negru și că pe lângă iuteală *aveau și miros*, o excepție pentru ogari.

Din toate aceste se poate oare conchide că din încrucișarea acestui ogar *băștinaș* cu *câinele nostru ciobănesc* a eșit *copoiul*?

Înțelege oricine, că nu din câteva constatări înșirate în fuga condeiului pe o zi de ploaie, se poate da un răspuns, la o întrebare care ar cere studii lungi, grele și amănunțite, în foarte multe direcții. Totuși e o ipoteză.

O altă ipoteză ar fi, că *copoiul* ar fi dela Unguri. Cuvântul *copoi* ar veni dela ungurescul *Kopó*.

Nu știu—avem altceva de făcut până la Budapesta—dacă există *copoiul* la unguri, și dacă există, ce caracteristici, ce culoare are—și în definitiv, dacă l-am luat noi de la ei, sau ei de la noi. În Transilvania, spre Baia Mare, am văzut odată la o vânătoare, un copoi destul de asemănător cu al nostru, dar mi se pare, mai ades sunt complect gălbui—și am văzut întrebuițându-se de preferință basetul.

Problema rămâne întreagă. Mă mulțumesc să pun întrebarea. Poate se va găsi vreodată cineva, care să aibă și răgazul, și cunoștințele, să se ocupe de această chestiune, destul de interesantă după nevrednicia mea părere.

Dar oricum ar fi: fie că *copoiul* e curat *băștinaș*, fie că a fost importat din vremi străvechi, un lucru e sigur: e că avem această rasă la noi. Dece atunci, atât dispreț, desconsiderare—eram să zic ură—pentru ea?

Dece s'o lăsăm să se piardă prin extraordinarele încrucișări la cari a ajuns? Dece să nu căutăm tipul primitiv, să-l restabilim, să-l selecționăm, să-l purificăm și s'avem o rasă curată? Dece s'o lăsăm să degenereze pe zi ce trece, prin trai mizerabil? Dece să ne mulțumim cu niște incalificabile curcături, cari numai au alta decât numele de copoi—nici caracteristicile fizice, nici calitățile?

An zis, calitățile. Desigur, îmi lipsesc termeni suficienți de comparație ca să știu ce valorează un *copoi* față de un câine de Vendée, un Briquet d'Artois sau un Foxhound. Știu însă, că umilul și năpăstuitul

nostru copoi, care e unul, îți gonește tot așa de bine și la iepure, și la capră, și la cerb, și la porc, și la vulpe—neobosit, fără să piardă urma, fără să schimbe urma (cum se întâmplă destul de des la câinii cei străini, specializați), descurcându-se singur fără ajutor de piqueur sau alți aliați îndrumători, ascultător, dresându-se aproape singur, iute de goană, inteligent, rezistent, sobru...

Nu vreau să spun nici că e cel mai bun câine din lume (în tot cazul pe încercate), nici că sunt toți la fel de buni. Ce este însă sigur, e că e un câine *bun*, care răspunde la toate cerințele acestui fel de vânătoare, așa cum se practică la noi în țară. Bine înțeles, nu știu ce s'ar întâmpla dacă ași pune 50 de copoi în haită și m'ași lua cu altă ceată de călăreți cu trâmbiți după ei, Se prea poate ca Neamțu, Dudaș, Braica, Griva și ceilalți, să fie cam buimăciți și ne la locul lor. Ce vreți, fiecare la el acasă.

Și având *copoiul* la noi acasă să-l lăsăm să dispară?

Am mai avut o rasă frumoasă de câini—ogari *valahi*—și numai avem nici unul. Indiferent de interzicerea de a vâna cu ei; o rasă rămâne o rasă—și nu cred că i-ar veni în gând cuiva în Anglia, să lase să dispară un ogar ca Greyhound-ul dacă n'ar mai fi voie să se vâneze cu el. De altfel, nu din acest motiv legal a dispărut la noi—unde din nenorocire tot se mai prind iepuri cu ogarii, cu deosebirea însă că se prind acum cu niște animale hibride și incalificabile—ci din indiferență. Dece!

Am avut cai în țară pentru cari se băteau două împărății. Numai avem decât niște gloabe. Suspine, cheltueli, sforțări târzii de îmbunătățire. Dece!

Am avut vânat, cum numai în binecuvântata țară românească putea să fie atât belșug și felurime. L-am lăsat să piară, de umbli o săptămână până dai de un iepure. Suspine, cheltueli, sforțări în fașe de îmbunătățire. Dece?

Am avut *copoiul*—îl mai avem, sau îl mai putem încă avea—și să-l osândim peirei—cu nepăsare și dispreț, cu aceeași indiferență (dece n'ași spune *tembelism*?) cu care am lăsat să se topească tot ce-am avut al nostru? Dece?

Am spus că *copoiul* e privit cu dispreț: o probez. Vedeți legea de azi asupra vânătoarei; art. 33 are următorul înțeles în chestiunea care ne interesează: *orice câine* singur, întâlnit pe un teren de vânătoare străin *poate fi ucis*, afară de cazul când acel câine este prepelicar sau LIMIER. Adică un copoi poate fi împușcat ca cel din urmă câine hoțnar. Căci să nu mi se spună că prin *limier* se înțelege și copoi. Nu, legea îi deosebește perfect.

O singură probă din mai multe: art. 55: *copoiul* e taxat 100 lei, *limierul* 50 lei. Mai vezi și art. 83 relativ la uciderea ordonată a copoilor.

Deci, dacă ai nenorocirea să fii stăpânul unui copoi bun, la care ții cu atât mai mult cu cât poate crezi că nu e corcitură ordinară, și dacă acest tovarăș cu care vânezi după ce te-ai pus în regulă cu toate cerințele legale, are imprudența să treacă, dintr'o întâm-

plare oricând posibilă, prin chiar felul vânătoarei cu copoiul, sau dintr'o întâmplare oarecare, să treacă, zic, 100 de metri numai pe un teren străin, orice burtă-verde și-l poate împușca fără ca nici să i poți cere cel puțin socoteală. E legal!—E în acelaș timp, formidabil!

Sunt cel dintâi care să mă ridic împotriva câinilor hoinari, potai fără nici un căpătâiu. Dar să pui copoiul în rând cu cea din urmă javră fără stăpân, este tocmai disprețul de care vorbeam ca apăsând asupra copoiului.

Notez că este o mare deosebire între a fi în contra vânătoarei cu copoi și a fi în contra copoilor. Se zic în fața legii, care ordonă îngrădirea vânătoarei cu copoi—mă închin. În fața toleranței aceleiași legi de a-mi asasina copoi — mă revolt.

Și ca să-mi trec necazul — ca copiii — am să-i iau protejatul în răspăr.

Ce e, frate, cu LIMIERUL acesta, și de unde ieși în lege, ca păduchele în frunte? *Limier* este un cuvânt francez și desemnează un câine cu o însărcinare și un dresaj foarte special în vânătoarea călare (chasse à courre). În Franța, vânătoarea care e o artă rafinată. Zic «vânătoare călare», pentru că vânătoare „par force” cum zice Legea într'un loc, pe lângă că nu există în terminologia veneriei franceze, dar pronunțat pe românește mă face să scrâșnesc din dinți ca la auzul enervant al ascuțirii ferăstrăului cu pila—și-mi amintește în plus, afișele de circ cu ridicola și consacrată expresie de «acrobat parforce» (! ?)). Dar ca să revenim la limierul nostru, ziceam că e un câine cu o însărcinare specială, și anume servește pentru «détourner» animalul de vânat, adică să iei cunoștință de el și să știi precis în ce loc al pădurii se află, în vederea atacului ce va să urmeze. Este deci un câine cu o întrebuintare foarte specială, necunoscută la noi. Nu poate deci fi acesta, *limierul* Legei.

Atunci o fi *Bloodhound*-ul englezesc sau *Schweishund*-ul nemțesc, câini speciali și ei, întrebuintați la urmărirea după sânge a vânatului rănit. Să știți că asta e! E desemnat în lege cu un nume latinesc: *Sagat Sanguinarius*. Sanguinarius, asta e! «Le chien de rouge», cum îi zic francezii, cari de altfel, nu-l întrebuintează. E însă un auxiliar prețios în vânătoarea la pândă, a cerbilor în special, practică în Austria și Germania și considerată în Franța ca un fel de asasinat.

Dacă băgați de seamă, dela o vreme, numai e vorbă decât de Franța, Anglia, Austria sau Germania, și nici un cuvânt despre România. Forțat: am luat urma lui *Sagat sanguinarius*..., protejatul legii. Această lege însă, are grijă să ne spună că răsfațatul ei limier «mână vânatul nobil ca și copoiul» (art. 50 fine) deci este tot atât de dăunător ca și copoiul¹: și probă este, că vânătoarea cu limieri cade sub aceleași dispozițiuni restrictive ca și vânătoarea cu copoi (ce mi-e Tânda, ce mi-e Mandă!). Foarte frumos. Dar atunci, pentru numele lui Dumnezeu! de ce dă voie legea să-mi împuște copoiul și nu și pe afurisitul de limier-sagat-sanguinarius — sau, pe nici unul! De ce e

mai «breaz» limierul? De ce copoiul e cu atâtea trepte mai jos—distanța dela viață la moarte?

Aș vrea să văd ce-ar zice un adept al asasinării copoilor, când un limier al d-sale, scăpat cine știe cum, o fi împușcat de Moș Busuioc, transformat în cerberul zelos al unui teren de vânătoare, în care n'are voie să pună laba acel limier.

— De ce-mi împușcași limierul, mă?

— Aud?

— Limierul, de ce mi-ai împușcat limierul meu?

— Ce *lămâier*, boerule, că-i capău toată ziua, și scrie la lege, de!

— Dar nu-i copoi, chiorul dracului, e limier, sagat sanguinarius...

— Apăi, o fi *saghighinar* la D-ta acolo, că te-aud vorbind păsărește, da eu-l văd capău, că doar nu-s beat, nici orbul găinilor nu m'a lovit!

Etc. etc. etc., fără putință de înțelegere vreodată...

Poate că legiuitorul a vrut prin acest mijloc, s'o reteze cu toți câinii cari sub nume de copoi, gonesc vânatul. Posibil.

Dar, pentru Dumnezeu, copoiul e o rasă, și când zic copoi nu mă gândesc nici la un dulău de stână, nici la un câine de curte, nici la un mops de măcelar, nici la un câine de lux, pentru cucoane!

Copoiul există.

Că nu va mai dăinui mult—vai, o știu. Vor intra și ei în noapte. Vor urma și ei, rămășițe dragi dintr'alte vremi, dintr'alte obiceiuri, în întunericul tainic care s'a lăsat de mult încă, peste o lume întreagă care a fost.

S'or stinge—cum se stingea în șoaptă, zvonul cornului în văi—când îi chemau stăpânii...

Pe o zi de ploaie, gândindu-mă la ce au fost odată—Braica, Griva, Neamțu, Dudaș...—și ce mi-a fost și mie, am vrut să-i apăr, am vrut să ies la răspântie să strig ajutor.

Strigați în pustiu...

Căpitan C. Rossetti Bălănescu.

Din lac în puț

(urmare)

Arătam în numărul precedent al Revistei, cum art. 9 în ceartă cu 11, primul impunând arendarea terenurilor de vânătoare *numai prin licitație publicate în «Monitorul Oficial», jurnale, revistă etc.**; al doilea deschide porțița și spune că arendările se pot face și prin bună învoială, ori ofertă.

Aceasta însă cu aprobarea *Consiliului permanent*(!?)

Pe dealtă parte art. 12 zice că dacă nu se prezintă nimeni la licitație, ori numai un singur amator, se adjudecă oferta avantajoasă — de data aceasta însă cu aprobarea *șefului de ocol silvic* (!?)

Noroc că vine, să le descurce articolul 13 amărât și acesta, că e număr cu ghinion și ne spune că:

* Așa cum e de drept și cum prevede și legea contabilității Statului;

nu pot licita decât *persoanele admise de Ministerul de Domenii !!!* (mai notați și pe aceasta).

Dacă nici acum n'ați priceput să, știți că n'aveți simț.... juridic, n'aveți «fler».

— Bine nene — toate bune — dar ce rost mai are acest colac peste pupăză — Certificatul de bună purtare al ministerului, când în lege sunt două articole care precizează cine are drept să beneficieze de lege și cine nu (vezi articolul 41 și 42). Ce amestec mai are Ministrul? (Vezi D-1 Inspector al vânătorului)?

— «Să-ți spun eu de ce Cetățene: ca să se mai repete cazul societății Lunca, cu pădura Pantelimon ori cu cea din Calafat. Ori altul cam așa:» E un teren bun de vânatoare, vrem să-l luăm mai mulți, și eu și d-ta, și altul, și altul etc., dar mai dorește și nepotul cutăruia. Atunci ce-i facem? nepotul trebuie să-l ia, dar vrei și d-ta, și apoi nepotul vrea să-l mai ia și ieftin. La licitație îl concurezi, atunci ori nu se mai ține licitație și-se dă prin bună învoială după art. 11 pentru că zice că e o ofertă bună, ori dacă prinzi de veste, la licitație îți cere carnetul de bună purtare al Ministerului (art. 13) și cum s'a avut grija să nu-l ai, cazi, nu poți concura fără el, iar amicul, nepotul, încheie actele dela art. 12.

Pricepuși?

Căci altfel ce rost are ca unele acte să fie semnate odată de consiliu iar alte ori de silvicultor? Nu era mai simplu să se lase aprobarea acestor acte la îndemâna silvicultorului singurul în măsură să cunoască nevoile locale, și să le remedieze, căci se pricepe. Ce știe Domnul Ministru, de cum le merge vă'ut. lor la Akerman ori la Sighetul Marmăției?

Probabil că în vederea descentralizării; Nu?

În loc de toate chinezăriile astea nu era de folos să se spună cam pe câtă vreme trebuie făcută arendarea? Nu are nici o legătură cu o bună chiverniseală, Cu ocrotirea vânătorului, cam cu ce spunea D-1 Cosăcescu, Președintele Uniunii acum de curând?

Dar ce vorbesc eu de ocrotirea vânătorului când legiuitorul abia dignează să-i acorde un articol — No. 15 — compus din 46 de *vorbe (!!!)*. (Pe jumătate cât numărul de articole din lege). Pentru asigurarea și stabilitatea viajerei a consiliului permanent sunt 6 articole, iar pentru ocrotirea desmoștenitului vânat — abia 46 de vorbe — telegramă nu alt ceva — și din acestea sunt 18 interjecții (numărați vă rog).

Nu era locul aci să se pună condiții pentru, exploatarea rațională — din care una ar fi fost termenul lung de arendare — 10 — 12 ani — iar alta elementară — uzitată peste tot; obligațiunea ca în fie care an să se oprească câte o regiune din terenul păduros arendat, în care să nu se tragă un foc de pușcă? Bunioară, un sfert din teren, o cincime, care să se schimbe la doi ani? Vânatul să aibă un parchet liniștit unde să se poată prăsi în liniște, unde să poată fi la adăpost de urmărire pe timpul vânătorilor, ori procedăm ca o societate care spre a împușca mult a gonit călare, iepuri de pe câmp în pădure? !!

Nu era tot aci locul să se pună vânatul la adăpost de păsările și animalele de pradă, impunându-se obligațiunea, ca arendașul să facă atâtea sau atâtea vânători anuale, pentru distrugerea lor?

Dacă — zicem — experiența nu îi slujă — barem din darea de seamă a cercului «România» se putea inspira cu folos legiuitorul — dacă ar fi vrut să fie și gospodar. S'a trâmbițat pe toate tonurile ocrotirea vânătorului și ocrotirea vânătorului — când colo — un singur articol schilod și acela.

Unde este experiența adusă din alte țărâmură — cari sunt măsurile care se iau aiurea, Excelență? Unde este folosul ce rezultă sau copierea necompletă a unor legi streine?

Nu văd absolut nimic.

Capitolul 4 și 5 — puteau face unul singur tot atât de inutil — pentru că legiuitorul (?) și-a închipuit țara toată numai parcuri de vânat — lucru ce nu se prea potrivește cu realitatea lucrurilor, din regat cel puțin.

Aș vrea să văd și eu pornind stârpirea mistreților — dar mai ales mă interesează cine plătește despăgubiri pentru stricăciunile enorme făcute de aceste animale — Căci e lucru cunoscut destul de bine și de copii — că dela Vârciorova la Dorna Vatra, pe munte și pe deal nu scapă o porumbiște necălcată. Dar vitele omorâte cu duimul de urși și lupi? Păgubașii sunt toți proprietarii și moșierii — dar vorba e cine plătește?

Turcu săracu!

Capitolul 6 merită o mențiune specială; aci nu mă mai leg de erorile mărunte, căci e copiat complet din vechea lege. Numai că pentru a-i se imprima nota de originalitate, nu mai spune când este voce să se vâneze — ca acolo — ci când este *oprită* vânătoarea. Așa da, merge.

Tocmai cum făcea colegul meu Lache — pe vremuri — la tezele de algebră.

— «Lasă-mă, măi, să copiez și eu.

— «Mă Lache ne prinde, bre, că seamănă cu teza mea». „Nu ne prinde bre, că schimb semnele și nu mai cunoaște, — unde pui tu plus — pui eu, minus — unde pui tu minus, pui eu plus.

Mai e o apariție — *Cervus dama lopatari* — care te urmărește cu o perseverență diabolică în zeci de articole. Parcă toată legea a fost făcută numai pentru el, bată-l vina. Sau poate că intenția legiuitorului era să impună introducerea acestui «cervus» de prin munții Maramureșului, și în alte locuri.

Nu cumva voia să-i împrăștie chiar prin Uniune bine înțeles, contra cost?

Greșeala de care mă leg eu e din cele mari, din cele de principii: Le pune aceleași date de închidere și deschidere pentru toată țara.

Apoi bine, oameni buni, când era România mică se făcea un caz enorm tocmai pe tema regionalismului în vânatoare, și de, spunea cu drept cuvânt că vânatul e influențat de climă în dezvoltarea sa, și în consecință datele de deschiderea sezonului ar trebui să varieze după regiuni. E o temă pe care s'au

scris articole multe. Dar acum când avem țara mărită se poate crede că în același timp puiază vânatul la Bazargic ca și la Oradia Mare?

Nu era oare acum momentul, să se înfăptuiască dorințele noastre vechi, adică regiunile de vânatoare, cum e în Franța, Elveția etc.? Inspectorate regionale văzui în ziare că s'au făcut, care să hotărască pe regiuni datele de vânatoare după zonă și după climă? ba și în aceiași regiune să se țină seama de timp, ploi, căldură care au modificat timpul puiatului?

Nu ar fi fost tocmai aceasta, adevărata rațiune a existenței actualilor inspecitori regionali!

Bine dar a tot știutorul, făcătorul legii cu atâtea boroboațe. Excelența sa n'a vânat nici odată la noi în țară?

Adevărul e altul. O lege sănătoasă avea nevoie de pricepere, de organizare, și aceasta cerea timp și experiență; în lipsa lor, s'a creiat Consiliul permanent de vânat, peste haosul de mai înainte, ca un imens colac peste pupăză.

Articolul 25 spune că pentru fie care lup, urs, porc sălbatec, viezure se plătește un premiu. Bravo!

Dar cine? Unde? Când? Cum? Cât? și mai ales de unde?

Sfinte Așteaptă, nu mă gândeam să te întâlnesc și în legea vânătorii.

Articolul 26 e porțița de scăpare a Art. 24. Art 24 spune că a 7-a zi dela închiderea sezonului nu mai poate figura vânat la restaurant, bodegi etc. iar art 26 spune că în locuri îngrădite se poate vâna ori când, ba și fără permis (art. 40).

Lasă că chiar art 24 face excepție pentru vânatul ținut la frigifer, dar ce te faci cu birtașul care spune că-l are dela «parc» care face insulă (sic)? Parcul are să dea o factură precupețului, iar acesta vinde la 10 birturi; cum constați proveniența vânatului? Curat: «prinde orbul scoate-i ochii».

Art 25 vorbește ceva de distrugerea animalelor stricătoare și nu pomenește nimic de mijloace. Nu era mai practic să oblige societățile de vânatoare să facă 3—4 bătăi anual, în sezon mort, pentru distrugerea fiarelor? Uitam însă că legiuitorul le neagă utilitatea, ori le ignorează existența sistematică.

Capitolul VII se ocupă de mijloacele prin care se poate vâna, și în primul articol se proptește la pușcă. Strașnică descoperire; par'că până acum se vâna cu hârbul.

Articolul 30 ne dă măsura harababurei și complectă necunoaștere a condițiilor de vânat din țară.

Harababură, pentru că în primul pasaj interzice cu desăvârșire vânatoarea cu ogari; iar la art 55 îl impune în fruntea câinilor de vânatoare, cu taxa de 200 lei anu.l. Se pune întrebarea «băiat ori fată»? Ogarul e, ori nu e câine . . . de vânatoare?

Nepriceperea obiceiurilor, și ignorarea lor complectă, pentru că impune o autorizație specială ca să vânezi cu copoiul. Ca și cum e un lux, nu o necesitate după cum demonstra clar D-l Adriani în revistă, mai ales în locurile păduroase. Dar mai erau și alte surse de control, și mai ales de inspirație,

dacă experiența personală nu-l servea; putea citi pe D-l I. Adam, luminatul magistrat din Fălticeni, ori pe D-l C. Săvulescu, și ar fi găsit în lucrările și adnotațiile D-lor, niște jurisprudențe de ale Casației (nu bat șeaua) în care se clasifică complect articolul 15 din vechea lege, în sensul că: «Copoiul este absolut indispensabil în regiunile păduroase de deal, și mai cu seamă la munte, unde gonaciul nu poate străbate!

Iar vine Cervus dama . . . care nu se poate vâna cu câni; dar cum, doamne iartă-mă, se vânează acest «biped», acest «Cervus» când nu ai parc de vânat, și nici Schönauer cu telescop? Cu Șoimul?

Atâta tot cuprinde capitolul, și îi lipsește ce vă spusei, cap, trup, și coadă, că picioarele le are. Va se zică dacă ai batalamaua la mână pentru copoi, se poate vâna iepurile cu copoiul pe zăpadă de două palme; se pot vâna iepurii noaptea la pază, etc. dar acestea sunt speculații care probabil nu au ce căta într'o lege de vânatoare!!

Am ajuns la capitolul 8, și dacă regret ceva e că nu toată lumea cunoaște proiectul de lege. Am fi avut ocazia să ne mai discrețim frunțile puțin pentru că era șugubăț de tot. A fost modificat în Senat, dar prea era frumos conceput, prea dădea notă originalității acestei legi, ca să nu reproduc un pasaj din proiect. Ascultați cum suna atunci art 33.

«Afară de cei îndreptății la vânat, nimeni nu poate lăsa câinii pe teritoriul de vânat (sic.) Excepție fac numai păzitorii turmelor, care sunt siliți să pună la gâtul câinelui un jujeu, care să treacă cu 3 cm peste genunchii câinelui și să fie atât de gros ca câinele să nu poată urmări vânatul . . . etc etc.

Păcat că a dispărut acest pasaj care în lege nu mai există; păcat!

Jujeul era până acum, la noi, apanajul porcului, ca să se proptească cu el în garduri; acum se trecea câinelui, deși avea datinele lui: tinicheaua de coadă. Dar Doamne ferește de mai rău, o să se mai găsească vre un creștin mai invențiv, o altă Excelență, care să-l treacă de gâtul vânătorului, ca să nu intre în «teritoriile comune de vânat», dacă nu va fi atent! Păcat că s'a șters acest pasaj; ce bucurie îndrăcită și recunoștință ar fi dat în bieții ciobani, dar veselia copiilor!

Dar să vedeți un lucru, bazaconia asta de jujeu e invenție nemțească, neaplicabilă, e drept; numai că acolo nu spune jujeu, ci un băț legat cu sfoară de gâtul câinelui; Ideea însă a mai inspirat și pe un Elvețian, care nici el nu știa ce se pățise în Germania cum nu știe nici Excelența sa, și l'a trecut în legea elvețiană. Cu titlu de informație reproduc un pasaj în care se vorbește de această bazaconie: *** Nota

« . . . un apendice al legii asupra vânatoarei poate «obliga ca ori ce câine, în afară de timpul vânătorii, «fie aproximativ 9 luni pe an, să poarte un băț suspendat orizontal de o sfoară, în fața pieptului și la o înălțime de pământ prescrisă de lege, astfel ca «să fie împiedecat câinele ca să fugă după vânat.

*** Le chausser Français No. 370, Jauvier 1921; pag 12 „La chasse en Suisse“ par E. Liauzun.

«Numai că, foarte mulți dintre ei, mai inteligenți de cât promontorii legii, prindeau bățul în gură, și cu aceasta având picioarele libere, o ștergeau la vânat. «De altfel după cât știu această lege a cîzut de câți-va ani, dată fiind ineficacitatea sa».

Probabil că la fel au judecat și cei ce ne-au dispensat de jujeu.

Dar ceia ce a rămas din acel articol și azi, e tot atât de interesant, căci aduce o teorie nouă a dreptului de proprietate. De unde D-l Sutzu își bătea capul alături de Uniune, să asigure cât mai mult proprietatea câinelui, acest tovarăș de neînlocuit, înființând comitete etc.

Art 33 simplifică chestiunea : găsec un câine ; dacă în 15 zile nu vine proprietarul, rămân bun stăpân. S'au mai pe Românește : fur un câine din București și-l aduc la Băneasa unde-l declar găsit la Temeșoara. Dacă stăpanul nu călătorește cu aeroplanul ca să-l găsească după două săptămâni sunt bun stăpân. Nici nu mai este nevoie să-i ciuntez coada.

Mai gospodărește de cât așa se mai poate ? Păi să se mai plângă cineva că legea nu are grijă de îmbunătățirea rasei câinilor și de propășirea vânatului. Mai mult progres ce vreți, din câini îi face porci cu jujee, doar știți ce scumpă e untura ; și pe urmă în două săptămâni te asiguri de porc de Crăciun.

Noroc să-i dea Dumnezeu Excelență.

(Va urma)

Ion Ceahlău

Toamna

(Schită)

Peste câmpii tristețea oftează adânc. Pământul s'a îmbrăcat în haina morței, iar în văzduh norii negri gonii de vânturi, se prefac într'o ploaie mărunță, rece și mohorâtă.—E toamnă...

Campania prepelițelor a încetat, ele plecând în țări străine, pentru a petrece zile mai calde. Pe urma lor a mai rămas doar puil în nematuritate cari se vor stinge poate, sub răceala primilor fulgi de zăpadă...!

Nu se poate spune că anul acesta nu a fost abundență de prepelițe. Au fost mai peste tot destule. Vânătorii noștri nu se pot plânge, că le au rămas fileurile genților uscate, curge grăsimea, curge și acuma.

Până și brânzoii s'au înspăimântat de atâta șansă. Incurajați de izbânda anului acesta, mulți din ei au început să se gândească la viitor.

Mai deunăzi seara, adunați la vechea noastră masă, din fundul cazinoului, un brânzoiș ne spunea că s'a pus pe făcut cartușe pentru prepelițe, așa de mult l'a entuziasmat succesul din anul acesta.

Un bătrân vânător, îi atrase atențiunea că rău a făcut, de oarece la anul nu va mai fi pomana de anul acesta. Intrigat brânzoișul întrebă de ce ? Bătrânul foarte serios îi răspunde convingător, că la anu nu va mai fi călduri așa de mari, că nu va mai bate vânturi așa de puternice și că astfel fiind, prepelițele vor sbura mai vertiginos, așa că păcat de cartușe.

Brânzoișul nostru a rămas cam nedumerit la vorbele bătrânului, care i-au fost spuse cu atâta convingere. La plecare se lua după mine și mă întrebă foarte serios : ce zici de vorbele moșului ? Ce să zic. Vindei cartușele !...

15 Octombrie 1922.

Iacob dela Pătina

Pe ploaie, la sitari

Sunt unele zile cu ghinion, când bazându-te pe timp, care pare propriu pentru vânat, umbli și răscolești toate desigurile și colțurile unde bănuiești că vei da peste ceva, dar degeaba, nu găsești nimic, nimic. Parcă e un făcut, să nu-ți iasă în cale nici măcar un ciocârlan. O stare de nervi te cuprinde și îți trec prin gând fel de fel de planuri, de socoteli, cum s'o dai dracului de pușcă, cum să te lipsești de pacoștea asta a vânătoarei. Umezeală, noroi, oboseală și în schimb... nimic.

Căzuse în toamna anului 1915, ploi multe, nesfârșite. Dela ultimile zile călduroase de August, soarele se ascunsese după norii cenușii și toropit, de atâta arșiță ce răspândise cinci luni în șir, parcă doarme un somn de repaus, de odihnă. Zile, săptămâni, luni, ploaia fără încetare o ploaie când mai deasă și rece, când mai călduță și mai rară. O ceață umedă și pătrunzătoare, stăpâna întreaga natură. Burnțeala ca prin sită, se strecura prin cele mai dese țesături ale hainei și te pătrundea până 'n oase. Drumurile se desfundase și prin ulițele satelor mai că nu puteai străbate nici cu cisme, căci noroiul clisos se lipea de carâmb, și trăgea, gata, gata să ți le scoată din picioare. Vremea rea și tristă avea o influență covârșitoare asupra stărei sufletești. Te culcai cu gândul că doar, doar, peste noapte, timpul se va schimba și în așteptarea unei diminețe senine cu soare răsător și cu lumină multă, adormei ușor. Dar grozav ! A doua-zi aceiaș posomoreală afară, acelaș întuneric în odaie, acelaș uruit al picăturilor de ploaie pe acoperișul de tablă al casei, acelaș zgomot sinistru și ritmic al picăturilor de apă, care se scurgea prin streșini, ca tictacurile unui orologiu. De ești la câmp nici vorbă. Ce era să facem ? Ne adunam serile când la un prieten, când la altul și ne mai potoleam pasiunea în fel de fel de discuții și chestiuni de vânătoare. Toți se aratau nemulțumiți de atâta potop de ploaie, în schimb însă ne bucuram la gândul că o toamnă ploioasă cum era aceia, va aduce mulți sitari. Unii dintre noi, mai în etate și mai cunoscători cum se pretindeau, ne povestea că au mai apucat ei toamne tot așa ploioase, unul pe la 97, altul pe la 95, când au lovit sitari cu bastonul, cu pietre, când căra cu sacii, căutând a se întrece care mai de care, și a ne convinge pe cei mai tineri că ploile aste sunt minunate pentru vânători.

După ultima întâlnire pe care am avut-o într'o seară cu câliva, care ne credeam și mai pasionați și mai curajoși am hotărât ca Duminica ce vine, în orice condițiuni se va prezenta vremea, să plecăm.

Am ales o localitate pe malul Dâmboviței, renumită prin zăvoaie de salcii, unde știam că sitarii cad toamna, în cursul săptămânii, mi-am pregătit cele necesare, am încărcat cartușe de sitari, mi-am uns cismele rușești, mi-am examinat pușca pe care nu mai puseseam mâna din timpul prepelițelor și așteptam cu nerăbdare zi după zi, să văd dacă timpul nu se va schimba. Cum se lumină de ziuă, dăm fuga la fereastră și

cu oare care teamă, cercetam bolta întunecoasă să descoper o rază de lumină sau vre-un zâmbet al norilor negricioși. Mă retrăgeam îngrozit!

Aceiași burnițeală ca și eri, ca și acum o săptămână, ca și acum două luni. Imi venea nebunie. Aproape să nu mai cred în existența soarelui. Părea că acest zăbranic cenușiu a pus stăpânire pe întreaga boltă a cerului și ca o perdeă de bronz s'a înțepenit la marginile orizontului.

Căutam să mă încurajez, și trăiam cu speranța că poate Duminică va fi vreme bună. În sfârșit zilele săptămânei s'au scurs, una câte una la fel, triste, mohorâte. Sâmbătă, mai toată noaptea am ascultat șgomotul picăturilor de ploaie, care cădeau mereu pe acoperiș și așteptând din clipă în clipă să înceteze am ațipit aproape de ziuă. Când am deschis ochii și am zărit prima dâră de lumină, care pătrundea cu greu prin ochiul ferestrei, am sărit drept la geam.

Afară ploua des de tot; iar culoarea cenușie și uniformă a norilor, nu lasă să se întrevadă că timpul se va schimba. O ură grozavă mă cuprinsese.

Voiam să par indiferent și încet, încet, m'am îmbrăcat, gata de plecare. Cu toate stăruințele celor de acasă, care mă sfătuiau să nu plec pe o astfel de vreme, nu am cedat, la gândul că trebuia să-mi țin cuvântul și să fiu consecvent atât față de mine cât și de ceilalți prieteni, pe care trebuia să-i întâlnesc în gară. Am plecat hotărât.

Pe peron ceilalți tovarăși m'au întâmpinat. Toți ne plângeam de atâta ghinion. Fiecare căutam a ne încuraja că nu plouă tocmai tare, că sunt semne că va sta și în tot cazul chiar de ne plouă puțin, în schimb sitarii pe care îi și vedeam parcă pălpând greoi prin crăci, ne vor face să uităm toate mizeriile.

Câteva minute și mașina își făcu apariția, gâfâind greoaie de ploaie, pare că transpirase de atâta alergătură.

Ne-am suit în grabă și ne-am făcut loc într'un compartiment. Câinii nu se mai astâmpărau o clipă, mârâiau, se întorceau, lătrau, erau dornici de câmp de libertate.

Priveam pe fereastra aburită și la vederea miriștilor îngalbenite, ne reaminteam de frumoasele zile de vară, când le răscoleam fără preget după prepelițe. După o oră de goană trenul se opri și coborâram într'o haltă pustie. Afară ploua mereu. Nici o viață, nici o animație, numai câțiva călători coborâră și ei luând-o la picior, care încotro îl ducea interesul.

Noi am rămas nepăsători în ploaie, câteva clipe, până ce trenul plecă. Ne umplurăm bidoanele cu apă la fântâna din dosul haltei și am luat-o pe linia ferată către zăvoaie ce se zăreau departe, prin bura de ploaie, ca un fel de ceață negricioasă. Am ajuns la cotul zăvoaiului cu smicele de salcie, dese ca peria-

Ne-am împânzit și încet, încet, ne-am înfundat în hățișul lor. Mă așteptam din moment în moment cu inima tâcând să văd cănele oprindu-se sau să aud pâlpaitul greoi al vre-unui sitar. Abia puteam înainta printre smicelele de răchită. Unele în destinderea lor mă sficuiau peste urechi, peste obraz, întocmai ca

sfârcul unui bici, învârtit cu îndemănare de un surugiu dibaciu. Înaintam, căutam la dreapta, la stânga, nimic. Ce mizerie, îmi ziceam. Culmea ar fi să nu dau peste nimic după atâta frig și umezeală. Nu știu de ce aveam speranțe, că tot mai înainte voi da de ei. Începusem să grăbesc pașii și înaintam în neștire. Aveam credința că tot mai adânc, mai în fund, voi descoperi ascunzișul acestei paseri tainice. Dar parcă era un făcut. Nu dădeam peste nimic. Căniile se udase learcă și zăpăcit de atâta căutare zădarnică se apropie de mine tremurând și clănțănind din dinți. În stânga mea auziam trăgând foc după foc, ceiace mă neliniștea grozav, de oarece în acea parte se lăsase amicul meu, un neamț, pe care de când îl cunosc, nici odată n'a împușcat ceva. Mă gândeam, la uite, domnule, ce noroc au în totdeauna brânzoiii ăștia. Probabil că a dat de vre-un pasaj. Dar mă răsândii repede. Tovarășul meu care de obicei confunda becațele cu rațele și sitarii cu mierlele, te pomenești că și acuma face confuzie, mai ales că mierle erau destule prin tufe de salcie.

Atras de focurile care nu mai conteneau, mă lăsai și eu spre stânga, dar degeaba. N'ci măcar un sitar, care să mă încurajeze și să mă facă a crede că toți ceilalți, prin cine știe ce minune au fost uciși de amicul meu. Plictisit și ud aproape până la piele, am eșit în marginea zăvoaiului. Nu departe zăresc pe neamț, care foarte vesel flutura în mână două păsări. Nerăbdător o iau la fugă să-mi satisfac cât mai în grabă curiozitatea. Mare îmi fu mirarea când văzui în oc de ce mă așteptam, două rățișoare.

Neamtul foarte entuziasmat îmi istorisi într'o românească stricată cum «un dat auzit la crăci fâl, fâl, pus pușca la ochi și făcut ein duple formos. Foarte energic, l'am întrerupt și l'întrebai în ce a tras așa de multe focuri. Ah răspunse el, Ta aci fost forte multe sitari. Eu tras aproape 20 focuri, dar aste pomii sind forte viele, und verstatzt du, aproape eu nici nu văzut chind sbore. Am înțeles acuma îmi zisei eu, văzând că bănuiala mea se adevărase. Rămăsei însă c'am mirat cum dracu a făcut el un «duple formos». Am luat-o înapoi, căutând tot prin hățișul de răchiti. Abia mă despărții de el și într'o iăritură de tufe, întâlnesc un pădurar cu arma la spinare.

Foarte bucuros că aveam ocazia să mă interesez la cineva de vânat, mă apropiei. Bună ziua bade. M-țumim d-tale, răspunse omul, descoperindu-se și lăsând să i se vadă chelia, înconjurată de câteva inele de plete unse și lucioase. Nu cumva, urmai eu, a-i dat de ceva sitari prin zăvoaiele astea? Omul sprijinit în capsiera cu patul sculptat și cu coada de epure agățată de cocoșe, răspunse rar: De, d-le Locotenent, dăia de care îmi vorbiți D-voastră, nu am prea văzut, că de eu mai toată ziua stau pe aci, numa acu ca vre-o zece zile și păru că se gândește — am dat de unul iaca aci la cămătuă, colea lângă cot. Atâta tot în toamna asta. Cum dracu, zisei eu, că pe vremuri așa, veneau de nu puteai trece de ei. Apoi alți ani, spuse el, știu și eu că erau. Nu mai mult. Iacă acu un an. Am purces în sus pe drumeagul ăsta. Nu

faceam 2 pași și numa auzeam pâl, pâl. Era mulți, Acuma nu-s. Da e o rovină mai la deal, eu zic să dați pe acolo, că poate îți găsi vre-o rață

Eu dădui mai dimineața, de mult și pușcai 2 dintr'un stol. Și ce le-ai făcut îl întrebai văzându-l cu geanta goală. Păi mă'ntâ'nii tot cu un vânător, ici în colțul zăvoilului, unu așa 'nalt și cu barba roșcată, greoi la vorbă, de, mai știu și eu ce nație o fi fost.

Spuse că n'a găsit nimic și mă întrebă de vreau să-i vând rațele. Îi spusei că nu-s de vânzare, dar i le fac în dar și dacă o vrea să-mi dea vre-o două umpluturi. Apoi el se vede că nu m'a talmăcit și-mi dădu 20 de lei și 2 cartușe, iacă-le,—și le scoase din geantă.

Îmi luai ziua bună și-mi văzui de drum. Un zâmbet îmi veni fără voe pe buze, la amintirea celui «*duple formos*». Mars șmecher e neamul ăsta, gândii eu.

La hanul de lângă gară, al treilea tovarăș ne aștepta nerăbdător, să vadă rezultatul.

De aceeași nerăbdare eram stăpânit și eu, să văd ce-a făcut. Nici n'am apucat să l întreb și mă întâmpină: nimic, nimic și iar nimic. Nici nu l'am văzut cel puțin.

Am căzut pe un scaun, plictisit, obosit și udat până la piele. N'avem poftă nici de vorbă, n'aveam chef de nimic. Numai neamțul cu rațele într'o mână, cu un pahar de vin în alta, roșiu la față, vorbea alandala și gesticula, povestindu-i celui alt tovarăș succesul lui din ziua aceia, se împiedica în limbă și-i tot da zor: Fost teribel de vele șitari. Aste locuri este forte faine. Eu auzit un dat fâl, fâl, la pomi, ochit și facut mit rechtig, eine «*duple formos*». Cât eram de supărat când mai auzeam și entuziasmul cu care povestea neamțul minciuni, îmi venea să mă reped să-l iau de cioc. Șueratul trenului ce se apropia, ne făcu să mai alergăm câteva minute prin noroiul clisos al uliței.

N. Mărculescu

Epigramă

Gurele rele:

LA CERNIGA (Soc. Lunca):
Trei persoane spun că au împușcat câte un porc. Se știe că în acea zi s'au vânat doi porci.
O ÎNTREBARE: câți porci au fost duși acasă?

Indiscret m'ar face unii,
Fiindcă nu pun lacăt gurei
Am aflat c'un porc lipsește,
Dela cantonul pădurei.

N. Mărculescu.

UN RĂSPUNS D-LUI DR. ȚURCANOVICI

D-l dr. Țurcanovici, președintele soc. de vânatoare «Aristide Bontăș» din Roman, a trimis 290 lei (pentru afilierea societății) pe adresa „Uniunii Generale a Vânătorilor. București. Str. 13 Septembrie 85”; adică pe numele și adresa Uniunii noastre, unde banii s'au primit și s'au trecut fondului prevăzut de statute.

Mai târziu d-l doctor Țurcanovici, își ia seama și scrie că n'a fost lămurit asupra sciziunii din Uniune, și cere înapoierea banilor. Membrii comitetului cari conduc administrația societății și revistei neputând călca statutele, care spun la art. 35 că „orice sumă vărsată Uniunii, nu se mai restituie” și nevrând să și ia răspunderea, refuză înapoierea banilor.

Regret că lipsind mai mult timp din București, reținut la Dimbovița unde sînt în comisia județeană de expropriere, n'am avut cunoștința de acest fapt; iar scrisoarea ce mi s'a adresat nefiind personală, s'a primit tot la adresa Uniunii. Altfel aș fi dispus de la început, pe răspunderea mea bănească, înapoierea banilor; fiindcă eu înțeleg asemenea reveniri din cauza regretabilei sciziuni a «Uniunii Vânătorilor» și cred că e bine să lăsăm tuturor societăților de vânatoare ca și tuturor camarazilor noștri, libera alegere de afiliere. Ceia ce trebuie se urmărim este a restabili armonia între toate societățile de vânatoare.

La prima ședință a consiliului de administrație, chestiunea fiind adusă în discuție de către d. Scraba, consiliul prin derogare de la art. 35 a aprobat această restituire condusă de sentimentul oamenilor care nu pot primi ca membri la o altă cu ei, pe alți oameni cu credințele d-lui dr. Țurcanovici.

Acesta-i faptul; și pe acest fapt d. dr. Țurcanovici l'a declarat prin publicitate, ca o «escrocherie a d-lui Scraba».

Recunosc că d. dr. Țurcanovici, care nu cunoștea împrejurările pe care le-am expus aici, deși nu-i era permis a nu cunoaște statutul, să fie ispitit a le socoti ca rea voință; și chiar să se adreseze prin publicitate. Ei, dar aici e felul cum o face, care distinge pe om de om. d-l Doctor ar fi putut-o face fără a adresa cuvinte grele al căror înțeles, se vede că nu l'a priceput îndeajuns.

Ar fi putut răspunde fără a calomnia. D-l Scraba ocupă o funcție înaltă, funcție de încredere în administrația noastră, și este stimat de superiori și colegii săi. A i se spune d-lui Scraba că a comis o escrocherie, pentru un fapt, de care de altfel nu e răspunzător personal, este cel puțin o ușurință, împărțită și de direcția revistei desidenței noastre, care a publicat-o și care după o lungă serie de atacuri nedrepte, profită de orice împrejurare pentru a lovi pe nedrept pe d. Scraba.

Am tot regretul de a constata că aceste dușmăni nu mai încetează, și fac judecători pe camarazii noștri vânători, cari înțeleg cât ne-am abținut a nu învenina aceste neînțelegeri, lăsînd întreaga răspundere celor ce le provoacă.

N. Cosăcescu

DE-ĂLE VÂNĂTORILOR

La o vânătoare în Prahova

— Fapt autentic —

Se organizase o frumoasă bătae la porci, lupi, vulpi, și alt vânat de pădure.

Bătăiașii, în urma instrucțiunilor primite, încep bătaia pe parchete în formă de potcoavă, natural după ce vânătorii se așezase pe linie, așteptând liniștiți, sosirea vânatului.

Ici, colo, câte un foc de pușcă începe a se auzi. Uitasem să spun că X. și Y. cei mai buni prieteni și . . . vânători, întâmplarea făcuse se cadă și de data aceasta tot împreună, unul la locul No. 5 celălalt la locul No. 6 distanța însă între dânșii nu era de cât cel mult de 30—40 metri. Locurile fiind bine acoperite și desigur mare. Ambii erau foarte mulțumiți căci nici aici nu doreau să fie departe unul de altul, acum să nu credeți că de frică, ci de prea mare dragoste.

În fine ce să vezi la o distanță de vre-o 30—35 pași și nu după multă așteptare apare între acești 2 prieteni un animal. Tăcerea amestecată cu puțină . . . teamă îi coprinse, recăpătându-și însă sângele rece amândoi pun puștile la ochi și ca la o comandă se aude deodată două focuri, fără însă a se mișca cineva dela locul lor, rămânând în aceiași poziție gata a trăsni și al 3 și al 4-lea foc dacă se simțea nevoie.

Văzând că jivina cade într'un lac de sânge, respirară amândoi ușurați, și se apropie grăbindu-se să-l ridice care mai de care, începând și tradiționala discuție, că eu lam împușcat, celălalt ba eu și sau tot ciorovăit așa, până ce s'au apropiat de tot bătaiașii de linia vânătorilor.

Ceilalți prieteni și cu bătaiașii încep a face cerc în jurul celor 2 prieteni cari atunci propun pe unul din ei ca arbitru, și aci alte discuții, că uite-te vezi este lovit din partea mea, așa că puiul de lup mi se cuvine mie. Celălalt nu se lăsă mai pe jos și-i spuse că este lovit de el și apoi a tras cu chevrotine și cum tu știi ce penetrație are pușca mea, la străbătut până dincolo așa că acestui fapt se datorește sângerarea în partea de unde ai tras tu. Și ar fi putut dura această discuție mult și bine, dar ce se întâmplă.

Un țaran care se tot grăbea să-și facă loc printre rândurile celorlalți bătaiași, parvine în cele din urmă să ajungă în fața celor 2 buni prieteni, căci nu mai contennau de a se certa. Țaranul apropiindu-se de puiul de lup îl luă în brațe, îl sărută, îl mai plânse nițel, în timp ce ceilalți vânători se uitau uluiți unul la altul și apoi la țaran, fără al întreba ceva. Apoi țaranul așeză binișor acest pui de lup jos, își șterse lacrimile se uită la toți și apoi se îndreptă către cei ce se certase până atunci, spunându-le pe un ton calm, respicat dar plin de mânie :

„Da bine boerilor, astai treabă, D-v ma-ți chemat

de acasă ca să vă fac oleacă de mulțumire și plăcere, și ca în loc D-v să-mi răsplătiți dragostea cu care eu am venit, va-ți apucat de posne și mi-ați împușcat câinele, mai mare păcatul boerilor, că tare bine mai gonea la porci, era crescut și dresat de mine. (Vă puțeți închipui mina celor de față).

Acum drăcia dracului, înloc ca cei 2 prieteni să mai susție că lupul este al lor și că ei l'au împușcat începe fiecare să se acuze că : tu ai tras primul foc, și numai și numai dela tine a căzut, celălalt ba tu, că tu ai tras cu chocu-l și aveai chevrotine, până ce a urma urmei s'au învoit cu țaranul de ia plătit câinele, lipsindu-se de puiul de lup și jurând că nu se va mai duce la nici o vânătoare de soiul ăsta și, de se va mai întâmpla a se duce la vânat de lupi nu va mai sta niciodată alături unul de altul, căci' dacă nu era el, dar care el nu se știe, nu se făcea imprudența de a împușca câinele omului.

Răsbunându-se pe bieteles ciori și sticle cu vin, lipsindu-se a mai continua mai departe cu vânătoreea. Acum nu de frică, de a nu mai împușca și alți câini că țaranului îi mai rămăsese încă 2 la tel cu celălalt, dar din spirit de conservare al vânatului. Iar la o altă vânătoare, când le eși cu adevărat lupul, nu au mai tras de teamă ca să nu fie iar vreun câine al vreunuia dintre bătaiași, lăsându-l să treacă chiar pe lângă ei, fără să se uite cel puțin la veritabilul lup.

1922 (anul când s'a întâmplat aceasta).

Locotenent, I. Diaconescu.

„Brânzoiul”

Era într'o dimineață de iarnă, când cerul plin de nori groși și cenușii, vestia din nou zăpada.

Eram 5 prieteni, între cari și prietenul G., când ne-am dat jos din tren, într'o gară din câmpul pustiu și înfinit al Bărăganului.

În ajun căzuse zăpada, care acoperise pământul înghețat și speram să facem o vânătoare frumoasă. Lăsați în câmp, fără nimic în jurul nostru, decât mantia de zăpadă, fără de sfârșit, am pornit căutând cu atenție pretutindeni.

Nu trecu mult timp, și deodată apăru în fața noastră la o distanță de 200 metri, un haitac, care de ce se apropia, vedeam că sunt câini ciobănești, după mișcările lor.

Prietenul G., care nu mai văzuse lup pe câmp când îi zări, începu să alerge spre noi, strigând : „lupii, lupii!”. Când se apropie de noi scoase cartușele din pușcă, înlocuindu-le prin altele, dela extremitatea stângă a cartușierei, probabil cu alice mari.

Ne-am vorbit să-l lăsăm în pace, spre a crede că sunt lupi și să-l vedem ce o se facă.

Ca să-l convingem și mai mult, ne-am îndreptat în direcția de unde veniau câinii.

Prietenul G., prinzând curaj, cu toate că era alb ca varul și tremura, ne-a urmat.

Când ne-am apropiat la o distanță de 60—80 de

metri, auzim în spatele nostru 4—5 focuri de revolver, iar prietenul G., cu un revolver de o mărime respectabilă striga cât putea „l'am ucis, l'am ucis“ Ceilalți câini, o croiră la fugă schelălăind, lăsând pe țovarășul lor lovit, întins pe zăpada înroșită de sânge.

Amicul G., îl examină pe amândouă părțile, nemai putând de bucurie, iar noi abia ne mai puteam ține de răs.

Mare îi fu decepțiunea amicului G., când unul din prietenii, spre a curma gluma, îi spuse că-i un veritabil câine ciobănesc.

Amicul G., se roși, gândindu-se la minciunile pe cari le spusese în tren, de pazele făcute singur la urlătoarele din mijlocul pădurilor seculare ale Hârsei, sub lumina albă a lunii, la haitele flămânde de lupi pe care le văzuse și la victoriile pe care le-a avut.

N. Halchiopol

O ridiculă Excelență.

Cum judecă streinătatea legea noastră de vânătoare. Acesta este titlul unui articol de laude, pe care revista desidenței, îl extrage dintr-o revistă nemțească, care apare la Viena. Autorul articolului Dr. A. Leitner Lörn, pare a fi informat de însăși autorul prepus al legii de vânătoare d-l Dr. Nedici, căruia i se aduce laude gratulându-l cu titlul de «Excelență». Se spune că prin această lege — care de altfel abia a început se funcționeze — și a dobândit cele mai mari merite prin sporirea vânatului, că chiar a fost apreciată cu entuziasm de către cercurile competente din Roma și Paris, anunțându-se că va fi primită și acolo în curând.

Vă rog, să mai cetiți o dată; fiindcă sunt neobișnuite la noi, *regătenii*, asemenea ridicule laude desine

Și mai zice d-l Dr. Lörn că chiar dacă acu n nu se pot cunoaște meritele acestei legi; dar după ce se vor mai liniști lucrurile *atunci vor rămâne înmărmuriți de ce poate desăvârși în scurt timp, această activitate vânătoarească.*

Noi avizăm pe d-l Dr. Lörn cum și *«cercurile competente din Roma și Paris»* să-și modereze entuziasmul așteptând ca *Excelența* sa d-l Dr. Nedici să termine modificările ce-și propune se aducă acestei opere *«desăvârșite»*. Abia după câte-va luni marea operă a Excelenței sale se vede neaplicabilă. Și chiar autorul ei recunoaște că, în afară de părțile copiate după vechea lege de vânătoare, toate celelalte, cari au fost copiate prea în grabă, de prea competentul ei autor după legile austriace sunt neaplicabile la noi; iar lumea vânătorilor din țară, în dezacord cu *«cercurile competente de la Roma și Paris»*, în dezacord chiar cu prepusul domn Dr. A. Leitner Lörn, o găsesc *execrabilă*.

Dar este veche, credința unora din frații noștri de dincolo, din vremea lui Gheorghe Lazăr, că noi cei din regat, suntem niște proști pe cari frații de dincolo sunt chemați a ne lumina cu știința și priceperea lor. E cazul Excelenței sale d-lui Dr. Nedici.

D-r Ghimpe

REVISTA VÂNĂTORILOR
 Notă: Păd. Dumbrăvița cea frumoasă se afla lângă
 Com. Răstoaca - la conf. Milcovului cu n. Putna. la casa
 de vânat. La „Dumbrăvița”
 există și
 o fazanerie, maistru fazanier Mihai Dorobantu

Vânătoare organizată de Societatea
 „Soimul Putnei” din Focșani

A fost deajuns, ca primii fulgi de zăpadă să spulbere printre desigurile pădurilor, ca apoi, animalele stricătoare să înceapă să-și înfigă colții prin vitele locuitorilor.

— O asemenea veste, mi-a venit din partea locuitorilor comunei Răstoaca, care mi-a fost confirmată și de pădurarul nostru dela «Pădurea Dumbrăvița» situată în margina acestei comune.

— Pentru a veni în ajutorul locuitorilor, societatea noastră a organizat, o vânătoare cu gonaci, în ziua de 3 Decembrie a. c., în mult încântata noastră pădure «Dumbrăvița».

— La orele 5 dimineața, un lung convoiu de trăsurii sburau în spre partea dorită a locului, cu vânătorii, plini de entuziasm și speranță.

După o oră și jumătate de drum, ne apropiam de pădure, în marginea căreia se zărea o coloană neagră de fum, cu un amestec de scânteii, ce se ridica spre nori; iar din când în când siluete negre, păreau că sboară pe dedesuptul lor.

— Erau bătaiașii noștri, veniți des-dedimineață din satele vecine, care înfrigați de asprimea vremii, îi trăsese un foc, în lege; iar dintre ei, cei mai tineri, se întreceau în a sări peste flăcări.

— O clipă încă și furăm în mijlocul lor, unde suntem primiți cu un amestec de salutări ca: sărut mânele, să trăiți, bine a fi venit, hai noroc' sau dimineața D-lor!

— Maistrii noștri de vânătoare D-l Pascu și Didi Nicolau luase toate dispozițiunile, aranjând ordinea bătailor; iar președintele nostru D-l C. Gorciu, ne reaminti să ținem seamă de regulile statutului și în special de a nu se trage în epuri, la distanțe mai mari de 35—40 pași.

— A luat parte la această frumoasă vânătoare, următorii membri ai societății, d-nii: Fotin, Rachtivan, Nauwirth, Simonovici, Pascu, V. Nicolau, Didi Nicolau, Tatovici, Lt. Colonel Pastia, Ilie, Cottescu, Solomon, Căpitan Palade, Georgică Palade, Căpitan Rădulescu, Herman, Sărățeanu, Leonescu, Tătărăntu, Calistrat și invitații noștri dela Brăila D-nii C. Zamfirescu și Coradino.

— În fine prima bătaie începe. Descărcături de armă se aud pe toată linia vânătorilor, care întru aproape trei sferluri de ora.

Vânătorii se așună — se face raportul — și rezultatul fu următor: 4 lupi, 5 vulpi și 18 epuri. Lupii au fost împușcați: doi de invitatul nostru d-l Coradino, unul de d-l Nauwirth și lupul cel din urmă de o mărime anormală, a căzut sub loviturile de pușcă a d-lui Gorciu și a C. C. Al. Fotin. Ambii au renunțat la dreptul de proprietate, în favoarea d-lui C. Tatovici, fost președinte al societății noastre, care a donat societății una mie lei.

S'a mai făcut încă două bătaii, la care s'a împuşcat epuri și vulpi, în total: 4 lupi, 9 vulpi și 45 epuri.

— La orele 2 p. m., vânătoarea a încetat conform statutului, ne mai permițându-se să se împuşte epuri.

Rezultatul fiind destul de îmbucurător, ne-am retras în marginea pădurei, unde era cantonamentul trăsurilor.

Pe iarba îngălbenită de vreme și presurată cu primii fulgi de zăpadă s'a întins o masă copioasă, făurită din avutul torbelor noastre.

S'a vorbit de toate, s'a răs cu multă poftă, s'a povestit și din alte vremuri îndepărtate și, s'ar mai fi vorbit, dacă un frumos apus de soare, nu ar fi apărut curând, care să ne amintească că, Focșanii nu-s tocmai aproape și că luna e târzie. 12 Km. . . .

În ordinea în care am venit, am plecat în spre Focșani, ducând și de data aceasta frumoase amintiri despre pădurea noastră «Dumbrăvița»

5 Decembrie 1922

G. Iacob-dela-Putna

Copil fiind i-am omisut pe majoritatea celor amintiti

Un om al datoriei

Domnule Președinte,

Am onoare a vă aduce la cunoștință că, în județul Ialomița de către, d-l Ionel Dumitrescu, prin, postul de jandarmi Mărculești, individul Ion Ghencia, pentru că a vânat cu ogari a fost dat în judecată și a fost condamnat cu lei 2000.

Sa mai dat în judecată indivizii Gheorghe D. R. Nedelcu, Ion I. Cursaru și Radu N. Androne fiind prinși vânând în pădurea «Chirana», iar alți 70 indivizi din județul Ialomița, au fost dați în judecată pentru că nu au declarat ogarii și au vânat cu ei.

Toți acești indivizi, au fost dați în judecată de către subsemnatul, pentru a împede ca desăvârșire vânătoarea cu ogari. La toate acestea se poate adăuga că s'a împuşcat muți ogari cari erau prinși gonind câte un iepure.

Toate condamnările se vor aduce la cunoștința D-voastră spre a se publica.

Primiți distinsese mele considerațiuni și stima ce vă port.

Bâcu. 28 Noembrie 1922

Aurel Comșa

Lista neagră

Următoarele persoane primind regulat revista timp de 40 de luni, refuză să plătească abonamentul la Revistă pentru care Uniunea a făcut și face sacrificii.

Direcția revistei a hotărât a se publica timp de un an în această rubrică numele celor răi de plată:

Const. A. Caragea. București
C. Crötzer, Plevnei 5 Roman
D. I. Niculescu, avocat București
Princip. G. V. Bibescu București
D-r C. Drischi G., Școala Veterinară București.

(Va urma)

INSEMNAȚII

D-l Ministru al Domeniilor, deși nu e vânător, sesizat însă de protestele vânătorilor din întreaga țară contra legii de vânătoare; de refuzul prefectilor de a o pune în aplicare, neavând regulament; precum și de nedumerirea jandarmilor și chiar a judecătorilor, lipsind din lege sancțiuni chiar contra acelor care n'au permis de vânătoare, suntem informați că a dispus studierea actualei legi și modificarea ei.

Uniunea noastră va trebui să aibă desigur și ea cuvântul.

Dacă în adevăr s'a dat acest ordin ne facem expresia întregii suflări vânătorești din întreaga țară, mulțumind Domnului Al. Constantinescu, Ministru de Domenii pentru laudabilul ordin dat.

Față de protestele generale ne întrebăm și noi, împreună cu toată lumea, primind zilnic diferite scrisori în acest sens: care e activitatea inspectorului general al vânătoarei precum și a directorului vânatului din minister? Legea e fără regulament; nici o măsură pentru aplicarea legii, pentru protecția vânatului, etc., etc.; în interval de 14 luni doar acapararea pădurilor pentru societățile, din care fac parte mai marii zilei!?

Legea vânatului din trecut, deși superioară actualei legi, suferea de același defect, că nu era cine să o aplice. Aci, trebuie îndreptată atențiunea viitorilor legiuitori, nu ca în actuala lege, care n'aveau alt țel decât cum să-și asigure mai bine situațiile.

CHASSE & PECHE

L'un des organes sportifs les plus répandus.

CHASSE, CHIENS, PECHE, HIPPOLOGIE, AVICULTURE, etc.

DIRECTION: 1, Avenue de la Toison d'Or, BRUXELLES (Belgique)

DEMANDEZ DES NOS SPECIMENS.

Citim în «Le Chien» că în împrejurimele orașului Laurent ivindu-se mai multe cazuri de turbare, poliția locală a organizat o vânătoare împușcând toți câinii suspecti.

* * *

Serviciul veterinar din Elveția a interzis importul, câinilor din alte țări, din cauza epidemiei : turbarea care s'a întins pretutindeni și în special în Germania Austria și Italia.

* * *

La Berlin, serviciul contribuțiunelor indirecte, a impus câinii de lux la o taxă anuală de 1000 Mărci. Proteste unanime au fost îndreptate atât ministerului de interne, celui de domenii cât și președintelui regiunii.

Chiar Societatea pentru protecția animalelor a protestat energic contra acestei măsuri. Rezultatul este aproape cunoscut.

* * *

Revista «Hege und Jagd» dă un tablou, care arată cât costă în Austria, permisul de a vâna:

- 1, un cerb lei 2—7 milioane coroane
- 2, o căprioară 500.000—800.000 coroane
- 3, un fasaș (un singur foc) 20.000 coroane

Vânatul împușcat, rămâne proprietarului terenului

* * *

La vânătorile organizate de Soc. Lunca conduse de d-l Colonel C. Dumitrescu, la Găneasa d-l G. Teodorescu a împușcat un porc; iar la Cernica au fost împușcați doi: unul de d-l profesor Motaș și al doilea de D-na Calerghi și de d-l Florian Opreșcu.

Erată

Din eroare în unul din numerele revistei s'a publicat din eroare că d-l Iulian Banu a donat suma de 100 lei.

Suma a fost donată de d-l arhitect Lascar Banu. Se face cuvenita rectificare.

CORRESPONDENȚA CU PROVINCIA

C. Ionescu—Iasi. Citește articolul d-lui N. Cosăcescu și sper să fii lămurit de atâta inconștientă. Și unii și alții erau datori să cunoască statutul. Membrii Soc. Aristide Bontaș din Roman se pot felicita reciproc, ce mostră de președinte au.

Auziți, oameni buni: un doctor, pentru care statul a cheltuit atâta, să-i dea educație, pentru simplul motiv

că voește să se amestece cu acei ce poartă cărare la ceafă, să îmbrace livrea lui Tonitză-Hărdău și să iasă în stradă, să scuipe trecătorii!

Rușine și pentru acel ce a scris; rușine și pentru cei ce au permis a se scrie. Rușine.

N. Niculescu—Craiova. Citește articolul „O ridiculă Excelență” și „Din lac în puț” și vei vedea cât de mult e apreciată pretutindeni legea vânătoarească și cum ia mers vestea, ca de popă tuns.

I. C. Roman, mulțumim pentru abonamentele făcute și sperăm să ne mai faci. Avem și alte arme, pe care le vom întrebuința la timp. Ne-a mai scris civeva în acest sens.

G. P. Loco, Mulțumim, Urmăm drumul croit de mulțime, fiind cel mai sigur și mai sănătos. Cu atât mai frumos din partea d-tale că ești hotărât, a ne însoți. — Mulțumim.

MICA PUBLICITATE

Braci. Căței tineri. Rasă bună. De vânzare. Brădeanu, Epurilor 40, București.

Brac dresat de vânzare la Uniune, 13 Septembrie No. 85, București

Pointeră. Bine dresată. Caută aproape. Puntează. Preț convenabil Rădulescu, Viitor 167, București.

Legea de vânătoare. De vânzare la Uniune str. 13 Septembrie 85, București. Prețul 2,50 exepiarul.

Căalendarul Uniunii pe 1923, frumos ilustrat și cu îngrijire tipărit. De vânzare la Societățile de vânătoare din localitate. Prețul 2 lei.

În București se găsește la toate chioșcurile de ziare.

Capse Eley, Hirtenberg, R. W. S. de vânzare la Uniune, Str 13 Septembrie No. 85, București.

Cumpăr armă și câine. Adresa la Uniune.

Silvicultor, cunoaște perfect româna, franceza, engleza, germana și ungara. Diplomat de Societatea S-t Hubert—Club din Franța. Bune referințe și certificate și din România. Specialist pentru creșterea și reproducerea vânatului; exploatarea pădurilor, etc. etc, dorește un post similar.

Adresa: Uniunea Generală a Vânătorilor, str. 13 Septembrie 85, București.

PUBLICAȚIUNE

Primăria Comunei Parepa (Prahova) va ține licitație la 10 Ianuarie 1923, ora 10 dimineața, pentru arendarea drepturilor comune de vânat ale împrietăriturilor, pe moșiile Drăgăneasca Sfoara Bisericei, Macovei, Parepa, Dâmboviceanca, Degerați, Baba Sima și Ogzezeanca. Arendarea se face pe 10 ani. Licitatia începe dela 200 lei anual.

Articole de vânătoare la Magazinul „FACLA”

— Calea Victoriei. No. 113 —

În vederea sezonului, este cel mai bine asortat și vinde mai ieftin ca ori unde. *Invinge orice concurență*
Pusti noi (cu sau fără cocoșe) din cele mai renumite fabrici, pentru pulbere cu sau fără fum.

Tuburi de diferite calibre. *Calități superioare.*

Alice și Capse.

Bure (de pâslă, feutru, carton) *superioare.* Diferite calibre.

Genți, cartușiere, tocuri pentru pusti, curele etc.

Diferite accesorii pentru încărcat cartușe și curățat armele.

□ □ Primește comenzi pentru încărcarea cartușelor cu material fin și garantat □ □

◆ ◆ ◆ Primește arme și articole de vânătoare de ocazie spre vânzare ◆ ◆ ◆

Genti de vânatoare -- Cartușiere -- Tocuri
== pentru arme ==

Zgârzi-lese, Jambiere, Curele de arme,
Botnițe de câini, Bice de vânatoare, Cra-
vașe împletite, Port-bagaje, Roch-Sacuri.
Cutii pentru cartușe etc. și ori ce articol
de vânatoare (în ceea ce privește curelăria).

— Atelierul de curelărie —

M. Soglu & S Berbec

Str. 13 Septembrie No. 65 (vis-a-vis de
— Cazarma Cuza) —

Lucru artistic și cu prețuri absolut convena-
bile. Nu cumpărați nimic înainte de a vizita atelierul
nostru.

N. B. Membrii Uniunii Generale a Vânătorilor se
bucură de o reducere de 10 la sută.

Citiți și răspândiți:

**Biblioteca de aur a copii-
lor și tinereții**

Aprobată de onor. Ministerul Instrucției

Singura carte menită să îndrumeze pe cale
bună copiii și tineretul.

Pretul popular 2 lei exemplarul. Se vinde
pretutindeni, și la Editura Românească G.
Iliescu. Sf. Ionică 6, București.

Cumpărați :

**Calendarul Uniunii Generale
== a Vânătorilor ==**

Frumos ilustrat și cu îngrijire tipărit.

Prețul 2 Lei.

De vânzare: la toate chioșcurile de ziare și la
Societățile de vânatoare din localitate.

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR
STR. 13 SEPTEMBRIE, 85. — BUCUREȘTI

Domnului-Sale

Anton Alaci

Domnului

Str. Brăilei '43

Jocani

— 5 LEI —

INSTITUTUL DERMOPLASTIC-ZOOLOGIC

— pentru împăiere —
PROPRIETAR :

ȚOSIF ENĂCHESCU-MUȘCEL

27, STRADA AVEVIC, 27
(prin Șoseaua Kiseleff)

— (Casa proprie. — Telefon 3219) —

Primește tot felul de animale pentru naturalizat (impăiat) cari se vor executa după cea mai nouă dermoplastică. Primește piei de animale pentru argăsit și prepararea lor ca : covoare, capete, etc. Pentru muzeele școlare, furnizează tot felul de obiecte zoologice necesare studiului istoriei naturale.

Membrii Uniunii Generale a Vânătorilor se bucură de o reducere de 20 la sută.